

Mədəni irsimizin kitab işığı

"Zəngin tariximizi əks etdirən çox əsərlər, kitablar var. Ancaq onların içərisində bizim milli mədəniyyətimizi, milli-mənəvi dəyərlərimizi əks etdirən əsərlər hamısından qiymətlidir və bu gün üçün, gələcək üçün hamısından da gərəkli".

Ulu öndər Heydər Əliyevin 2000-ci il aprelin 9-da "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində dediyi bu sözlər xalqın tarixi yaddaşını yaşadan, mədəni intibahında, dünyagörüşündə əvəzsiz rol oynayan kitabə verilən yüksək qiymətdir.

Azərbaycan xalqının yaratdığı qiymətli tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin toplanıb saxlanması, bəşər mədəniyyətinin qazandığı nailiyyətlərin nəslədən-nəslə çatdırılmasında və cəmiyyətimizin intellektual-mənəvi potensialının artırılmasında kitablar əvəzsiz rol oynayır. Kitab mədəniyyəti milli-mədəni irsimizin ən zəngin və dəyərli səhifələrindəndir.

davamı səh. 3-də

Tarixi-mədəni irsin qorunması və təbliği dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindəndir

Sentyabrın 26-da Bakı Konqres Markazında bu il iyunun 30-dan iyulun 10-dək ölkəmizdə təşkil edilən UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının yekunlarına həsr olunmuş tədbir keçirildi.

Tədbirdə ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə sessiyanın yüksək səviyyədə təşkili və keçirilməsində, həmçinin Şəki şəhərinin tarixi mərkəzi ilə birgə Xan sarayının Dünya İrs siyahısına salınmasında fəal iştirak etmiş şəxslərə orden, medal və "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" təqdim olundu.

Övəlcə sessiyaya həsr olunmuş videoçarx nümayiş etdirildi.

davamı səh. 2-də

Dahi şairin söz seyrində

Sentyabrın 28-dən oktyabrın 1-dək Heydər Əliyev Fondu və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçiriləcək 2-ci Nəsimi – şeir, incəsənət və mədəniyyət Festivalının programında ümumilikdə 30-dək tədbir yer alıb.

Budəfəki festivalda bir sıra yeniliklər olacaq. Beynəlxalq miqyasda tanınmış nəsimişünaslar, şairlər və filosoflar müəhazirələrlə çıxış edəcəklər. Rusiyalı psixoloq Aleksey Sitnikov, ABS-dən tədqiqatçı Alan Qodlas,

italiyalı şair David Rondoni, Böyük Britaniyada yaşayan Azərbaycan əsilli filosof və rəssam Zeyqəm Özlöv müəhazirələrində Nəsimi fəlsəfəsi ilə keçmişə və müasir dövrə aid müxtəlif nəzəriyyə və konsepsiyalar arasında paralellər aparacaqlar.

davamı səh. 2-də

Üzeyir festivalının kitab səhifəsi

XI Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalı rəngarəng konsert proqramları ilə davam edir. Festivalın zəngin musiqi gündəliyində kitaba da yer ayrılıb.

Festival çərçivəsində Bəstəkarlar İttifaqında musiqişünas-alım, Əməkdar elm xadimi, akademik Zəmfira Səfərovanın layihəsi və elmi redaktorluğu ilə hazırlanan "Azərbaycan musiqi tarixi" (IV cild) kitabının təqdimatı keçirildi.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) ilə birgə təşkil olunan tədbiri Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti Fəxrəziz Əliyevə əzərlə kitabın əhəmiyyətindən danışdı.

davamı səh. 2-də

səh. 4

Görüş yeri yenə Bakıdır

Paytaxtımız altıncı dəfə dünya kitablarını, nəşir və müəlliflərini bir araya gətirir

Sentyabrın 27-də Azərbaycan paytaxtında növbəti kitab bayramı başlanır. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən VI Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası qüdrətli söz ustası, böyük şair və müfəkkir İmaddəddin Nəsiminin 650 illiyinə həsr olunub.

Üç gün ərzində (27-29 sentyabr) ənənəvi məkanda – Bakı İdman Sarayında (Nəftçilər prospekti 26A, Milli Xalqa Muzeyinin yanı) davam edəcək sərgi-yarmarkada respublikamızın 81, habelə 22 xarici ölkədən 40 nəşriyyat, poliqrafiya müəssisəsi, kitab evləri və s. qurumlar öz nəşrlərini təqdim edəcəklər.

Bu müddətdə sərgi meydançası müxtəlif ölkələrdən qonaqların – nəşir və kitabxanaçılar, yazar və tərcüməçilər, eləcə də kitabsevərlərin görüş yeri olacaq. Sərgiyə bütün günlərdə giriş sərbəstdir.

Respublikamızda kitab nəşri və poliqrafiya sahəsinin inkişafı məqsədilə davamlı tədbirlər həyata keçirilir. Dövlət tərəfindən sahənin inkişafına zəmin yaradılır, qanunvericilik və normativ sənədlər qəbul olunur.

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən kitab nəşrinin inkişafı, nəşriyyatların fəaliyyətinin təşviq edilməsi istiqamətində müvafiq addımlar atılır. Hər il nazirliyin dəstəyi ilə mədəniyyət, incəsənət və ədəbiyyat sahələrində nəşr edilən kitablar nəşr olunur. Nazirlik ölkə nəşriyyatlarının beynəlxalq sərgi-yarmarkalarda iştirakına dəstək verir.

2006-cı ildən başlayaraq Azərbaycan kitabı Moskva (Rusiya), Frankfurt (Almaniya), Pekin (Çin), İstanbul (Türkiyə), İsgəndəriyyə (Misir), Minsk (Belarus), London (Böyük Britaniya), Tehran (İran), Budapeşt (Macarıstan) və digər şəhərlərdə keçirilən beynəlxalq sərgi-yarmarkalarda nümayiş etdirilib, ziyarətçilərin böyük marağına səbəb olub.

Həmin sərgilərdə qazanan təcrübə Azərbaycanda bu sahənin daha da inkişaf etdirilməsi, çap məhsullarına kütləvi marağın təmin edilməsi, xarici ölkələrin nəşriyyatları ilə əlaqələrin qurulması, kitab mübadiləsi, ölkə nəşriyyatlarının satış və təbliğat imkanlarının genişləndirilməsi üçün paytaxtımızda da belə tədbirin keçirilməsinə zəmin və zərurət yaradıb.

Beynəlxalq kitab sərgi-yarmarkasının təşkilinin bir mühüm məqsədi də Azərbaycan dövlətinin kitab nəşri, kitabın təbliği və yayılması sahəsində həyata keçirdiyi tədbirləri diqqətə çatdırmaq, kitab mədəniyyəti sahəsində nailiyyətlərimizi nümayiş etdirmək, Azərbaycan oxucusunun ölkə nəşriyyatları, eləcə də dünyanı aparıcı nəşr evlərinin kitabları ilə tanışlığına şərait yaratmaqdır.

VI Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasının zəngin proqramı var. Sərgi çərçivəsində tanınmış şair və yazıçıların, elm adamlarının iştirakı ilə kitab təqdimatları, imza mərasimləri ilə yanaşı, elmi konfrans, dəyirmi masa formatında görüşlər də nəzərdə tutulur.

davamı səh. 2-də

Sərgi-yarmarkada Nəsiminin 30-dan çox əlyazması nümayiş olunacaq

Azərbaycan Milli Kitabxanası da, əvvəlki sərgilərdə olduğu kimi, bu dəfə də yarmarkanın işinə öz töhfəsini verəcək.

Kitabxananın direktoru, professor Karim Tahirov sərgi-yarmarka çərçivəsində insanların kitaba bir addım da yaxınlaşdığını, kitabsevərlərə böyük bayram sevinci yaşadığını deyir. Bildirir ki, müxtəlif ölkələrdən gələn nəşriyyatlar Azərbaycanın kitab mədəniyyəti ilə tanış olmaq imkanı qazanırlar. Bütün bunlar kitabın tanınması və oxuculara daha da yaxınlaşmasına xidmət edir.

Onun sözlərinə görə, Bakıda keçirilən beynəlxalq kitab sərgiləri Azərbaycan Milli Kitabxanası ilə xarici ölkələrin milli kitabxanaları arasında qarşılıqlı əlaqələrin genişlənməsinə də zəmin yaradır. Xarici ölkələrin milli kitabxana direktorları ilə görüşlər keçirilir, ikitərəfli və çoxtərəfli layihələr müzakirə olunur, təcrübə mübadiləsi həyata keçirilir.

davamı səh. 5-də

Beynəlxalq türk dili qurultayı

Sentyabrın 26-da Bakıda XIV Beynəlxalq Türk Dili Qurultayı və Türk dili bayramının açılış mərasimi olub. Bakı Yunus Əmrə İnstitutunda reallaşan tədbir Türkiyə-Azərbaycan Dostluq, Əməkdaşlıq, Həmrəylik Vəqfi ilə birgə təşkil edilib.

Bakı Yunus Əmrə İnstitutunun rəhbəri Cihan Özdəmir çıxış edərək qurultayın əhəmiyyətindən söz açıb.

Qurultayın Təşkilat komitəsinin rəhbəri, Bilkent Universitetinin proqram direktoru Rasim Özyürek diqqətə çatdırıb ki, iki gün davam edəcək tədbirə müxtəlif ölkələrdən 120 elm adamı qatılıb.

Türkiyə-Azərbaycan Dostluq, Əməkdaşlıq, Həmrəylik Vəqfinin prezidenti Ənvər Həsənoğlu bildirib ki, türk dili bizi bir-birimizə bağlayan bir dildir: "Dilimizin inkişafı üçün atılan bütün addımlarda yalnız onun köklərindən bəhrələnmək məqbul sayılmalıdır. Bu qurultayın keçirilməsi də bu mənada təqdirəlayiqdir".

davamı səh. 2-də

On il öncə kitablara başlanan yolçuluq

Ölkəmiz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra, 90-cı illərin ikinci yarısından etibarən Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənətinin, o cümlədən nəşriyyat və kitab işinin beynəlxalq ölçəmdə təbliğində yeni mərhələ başlandı. Dövlət tərəfindən kitab nəşri və poliqrafiya sahəsinin inkişafı məqsədilə davamlı olaraq tədbirlər həyata keçirildi.

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata

keçirilməsi haqqında və dünya ədəbiyyatı nümunələrinin Azərbaycan dilində çap edilməsi haqqında müvafiq sərəncamlarına uyğun olaraq bir istiqamətdə böyük işlərə start verildi. Eyni zamanda bu sahənin inkişafına zəmin yaradan qanunvericilik və normativ sənədlər qəbul olundu. "Nəşriyyat işi haqqında", "Kitabxana işi haqqında" və "Mədəniyyət haqqında" qanunlar bu sahənin hüquqi bazasını təşkil etməklə ölkəmizdə nəşr işinin qarşısında yeni üfüqlər açdı.

davamı səh. 4-də

Paytaxtımızda IV "LiFi" Avrasiya Ədəbiyyat Festivalı keçiriləcək

səh. 8

səh. 7

Ölkəni inkişafa aparan əsas amillər bilik, texnologiya və innovasiyadır

Bu gün dünyada savad, bilik, texnologiyalar hər şeyi həll edir. Bəxş inkişaf etmiş ölkələrin vəziyyətinə. Onların arasında ən çox yüksək texnologiyalara malik olan ölkələr vardır. Təbii ehtiyatlar, neft-qaz resursları – bunlar sadəcə olaraq bir vasitədir.

Ölkələri inkişafa doğru aparan əsas amillər savad, bilik, texnologiyalar, innovasiyalar, yeniliklərdir. Ona görə Azərbaycanda gəncər çox bilikli, savadlı olmalıdır. Azərbaycanda müasir texnologiyalara çox böyük dəstək verilir, bu, dövlət siyasətidir.

Prezident İlham Əliyevin 2018-ci ilin sentyabrında Sabuncu rayonu Maştağa qəsəbəsi Savalan yaşayış massivində 28 saylı tam orta məktəbin açılış mərasimində söylədiyi bu sözlər İlham Əliyev. İnkişaf – məqsədimizdir" çoxaldıyının yenidən çapdan çıxmış 89-cu kitabında yer alıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri, akademik Rəhim Mehdiyev buraxılışına məsul olduğu çoxaldıyın növbəti kitabındakı materiallar 2018-ci ilin avqust ayından oktyabrda olan dövrü əhatə edir. "Azərbaycan" tərəfindən buraxılan kitabda "Qeydlər", "Səxs adları", "Coğrafi adlar" göstəriciləri də verilib.

Dahi şairin söz seyrində

əvvəlki səh. 1-də

Nəsiminin seçilmiş qəzəlinə bir sıra tədqiqatçı və şeir bilicisi öz şərhini verəcək, həmin təfsirlərin müzakirəsi olacaq. "Mən ki dərvişəm, fəqirəm, pədisəhi-ələmə" qəzəlinə Azərbaycan, Rusiya, İran, Türkiyə və Misirdən 10-dan çox müəllif öz təhəlliləri təqdim edəcək.

Festival çərçivəsində, həmçinin almaniyalı alim, tanınmış nəsimişünas Mixel Hess və Böyük Britaniyada tədqiqatçı soydımız Orxan Mirqasımovun Nəsimi və hürlüfət haqda kitabları təqdim ediləcək.

Festival çərçivəsində Şamaxıda XV əsrə aid "Şamaxı antologiyası" əlyazmasına (1468, Britaniya Muzeyi, London) həsr olunan sərgi açılacaq. Şeir məcmusu Azərbaycan miniatür sənətinin ən gözəl iclilərindir. Əlyazmadakı miniatürler sərgidə müxtəlif üsul və texnikalarla təqdim olunacaq.

Həmçinin Mədəniyyət Nazirliyinin "Söz" layihəsinin gənc şairlər arasında elan etdiyi Nəsimi rəndə, yaxud bilavasitə onun şeirlərinə nəzərə alan ən yaxşı poetik əsər müsabiqəsinin nəticələri açıqlanacaq.

Beynəlxalq türk dili qurultayı

əvvəlki səh. 1-də

Türkiyənin ölkəmizdəki səfəri Erkan Özoral çıxışında xatırladı ki, ilk dəfə Türk dili qurultayı (Birinci Türköli Qurultayı – red.) 1926-cı ildə Bakıda keçirilib: "Bu qurultayın Bakıda təşkil edilməsi olduqca əlamətdar idi. Bakı türkcəmizin ən gözəl ləhcələrindən birinin danışıldığı yerdirdi. Biz hamılıqla türkcəmizi qoruyulmuş, onu bütün dünyada daha önəmli bir dil kimi qəbul edilməsinə nail olmalıyıq. Bu yolda elm adamlarının üzünə böyük vəzifə düşür. Bizim aramızda 200 milyon türk dünyası var. Biz işdə, dilde və fikirdə bir olmalıyıq".

Çıxışlarda Azərbaycan türkcəsinin qloballaşma dövründə qorunması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində ulu öndər Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərindən danışılıb. Dövlət başçısı İlham Əliyevin bununla bağlı mühüm sənədlər imzaladığı diqqətə çatdırılıb. Azərbaycan və türk dillərinin axıcılığından danışan nəticələr Nizami, Füzuli, Qazi Bəhrəşəddin, Yunus Əmrə, Nazim Hikmət, Səməd Vurğun kimi klassiklərdən bizi miras qalmış mədəniyyət bağlarının inkişaf etdirilməsinin vacibliyini bildiriblər.

Qeyd edək ki, Mustafa Kamal Atatürkün təşəbbüsü ilə 1932-ci ildə qurulan Türk Dil Qurumu tərəfindən həmin ilin 26 sentyabrında Beynəlxalq türk dili qurultayı keçirilib. Həmin tarix Türk dili bayramı kimi qeyd olunur.

Kaliforniya Universitetinin nümayəndəsi Milli Kitabxanada

Sentyabrın 26-da Los-Anceles Kaliforniya Universitetinin (ABŞ) Çarlz Yanq (Charles E. Young) Elmi Tədqiqat Kitabxanasının Şərqi Avropa və Avrasiya üzrə kuratoru xanım Alena Aissing Azərbaycan Milli Kitabxanasında olub.

Kitabxananın direktoru, professor Kərim Tahirov görüşdə hər iki kitabxana arasında əlaqələr, kitab mübadiləsinin vacibliyini vurğulayıb. Direktor Los-Anceles Kaliforniya Universiteti ilə Azərbaycan Milli Kitabxanası arasında 2018-ci ildə Los-Anceles şəhərində imzalanmış memorandumun əhəmiyyətindən bəhs edib. Xatırladaq ki, bu əməkdaşlıq çərçivəsində böyük şair İmadəddin Nəsiminin əsərlərinin əlyazmaları Kaliforniya Universitetinin kitabxanasında rəqəmsallaşdırılıb.

Alena Aissing işə paytaxtımıza ilk dəfə gəldiyini qeyd edib və VI Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgisinə, sərgi çərçivəsində Milli Kitabxanada keçiriləcək "Kitabxanalar mobil informasiya mərkəzi kimi" beynəlxalq elmi-praktik konfransına dəvət üçün təşəkkürünü bildirib. Qonaq həmçinin qeyd edib ki, Nəsimi əsərlərinin əlyazmalarının rəqəmsallaşdırılması üzrə iş davam edir və yaxın günlərdə elektron versiyalar Milli Kitabxanaya göndəriləcək.

Tarixi-mədəni irsin qorunması və təbliği dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindəndir

əvvəlki səh. 1-də

Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası ilə bağlı yaradılan Təşkilat komitəsinin sədri, Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev sessiya müddətində görülən işləri yüksək qiymətləndirib. Nazir sessiyanın işinə verilən dəstəyə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya minnətdarlığını bildirib.

Qeyd etdi ki, UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası zamanı ümumilikdə 166 məsələyə baxıb, 45 qərar qəbul edilib və 29 iş nümunəsi Dünya İrs siyahısına salınıb.

Əbülfəs Qarayev 2500-ə yaxın nümayəndə iştirak etdiyi möhtəşəm tədbirin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib.

Bildirdi ki, Azərbaycanın dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri milli-mənəvi dəyərlərin, tarixi-mədəni irsin qorunması və təbliği ilə yanaşı, beynəlxalq səviyyədə dünya irsinin müdafiəsi və mühafizəsinə dəstək verməkdir. Bu məqsəddə ilk əməkdaşlıqlı bərpə etdiyi vaxtdan UNESCO ilə sıx əməkdaşlıq münasibətləri qurub və təşkilatın fəaliyyətinə öz töhfəsini verib. Azərbaycan 2013-cü ildə UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrsin Qorunması üzrə Hökumətlərarası Komitəsinin 8-ci sessiyasına uğurla ev sahibliyi edib. İlk ildən bir Bakıda UNESCO-nun da rəsmi tərəfdaşlığı ilə Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu keçirilib. Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının keçirilməsinin ölkəmizə həvalə olunması Azərbaycanın UNESCO ilə tərəfdaşlıq münasibətlərinin yüksək səviyyədə inkişaf etdiyini göstərir.

Nazir vurğuladı ki, sessiyanın açılış mərasimində Azərbaycan əsli məşhur ifaçı

Sami Yusufun iştirakı ilə keçirilən konsert proqramının video yazısına "YouTube" şəbəkəsində rekord sayda baxışın olması Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada təbliğinə növbəti töhfədir.

Əbülfəs Qarayev qeyd etdi ki, sessiya çərçivəsində Azərbaycanın Mədəniyyət Nazirliyi, UNESCO-nun Dünya İrs Mərkəzi, Mədəni Mülkiyyətin Mühafizəsi və Bərpasının Öyrənilməsi üzrə Beynəlxalq Mərkəz (ICCROM), "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruyğu İdarəsi və Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin birgə təşkilatçılığı ilə Abidə Məncərləri və Gənc Peşəkarlar forumları da uğurla gerçəkləşib.

Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında Azərbaycanın təqdimatı – "Xan sarayı" ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi" nominasiyasının Dünya İrs siyahısına daxil edilməsini

böyük uğur kimi dəyərləndirən nazir ölkəmizdə mədəni irsin qorunması istiqamətində dövlət səviyyəsində əhəmiyyətli işlər görüldüyünü söylədi.

Daha sonra ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə təltif edilən şəxslərə mükafatlar təqdim olundu.

Mədəniyyət nazirinin müavini Sevdə Məmmədliyevaya 2-ci dərəcəli "Vətəna xidmətə görə" ordeni təqdim edildi. Həmçinin "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" və "Tərəqqi" medalları sahiblərinə verildi.

Tədbirdə sessiyanın işində fəal iştirakına görə Təşkilat komitəsinin üzvlərinə Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev və UNESCO-nun Dünya İrs Mərkəzinin direktoru xanım Metxild Roslerin imzaladığı diplomlar da təqdim olundu.

FARİZ

Görüş yeri yenə Bakıdır

"İmadəddin Nəsimi. Tədqiqatlar. Məqalələr. Məruzələr" kitabları və AMEA-nın M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun baş rəssamı Fəxrəddin Əlinin "Nəsimi", şair Vəqif Bəhmərlinin "Qansız səvas" və "Hüzünlü misralar" kitablarının təqdimatında iştirak edə bilirlər.

Azərbaycan Milli Kitabxanası və TÜRK-SOY-un birgə təşkilatçılığı ilə Bağdirdistan (Rusiya Federasiyası) Xalq şairi Mustafay Kərimin 100 illiyinə həsr edilən konfrans və "Mustafay Kərimin əsərləri türk dillərində" kitabının təqdimatında sərginin ikinci gününün maraqlı tədbirlərindən olacaq.

Türkiyənin Bakıdakı səfirliyinin Mədəniyyət və təbliğat müəvəyyəsinin təqdimatında qardaş ölkənin "TEDA" proqramının tanıtımı, uşaq ədəbiyyatı mövzusunda Solmaz Amanovanın "İlme - əyləncəli əlifba", "İlme oyunu" və "İrsmizin ilk əlifbası" elektron kitabları da həmin gün qonaqların ixtiyarına verəcək. Bundan əlavə, Gülzər İbrahimovanın "Gizlənpaça", Əməkdar incəsənət xadimi Abdulla Qurbanovun müəllifi və tərtibçisi olduğu, hərbi-vətənpərvərlik mövzulu 10 adda kitab da həmin gün təqdim ediləcək.

Sərgi-yarmarkanın son günlündə (29 sentyabr) da tədbirlər bir-birini əvəz edəcək. Mədəniyyət Nazirliyinin "Qızıl kəlmə" ədəbi mükafatının qalibləri ilə görüş keçiriləcək. İsi Məlikzadənin "Qatarda" və Şərif Ağayının "Arzulardan sonrakı şəhər" kitabları ziyarətçilərə təqdim ediləcək. Həmçinin "Hədəf nəşrləri" və "Xan" nəşriyyatının kollektiv stendində yazıçı Şəmil Sadiqin "Mən bir müəlliməm" kitabının imza mərasimi olacaq.

VI Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası əsl ədəbiyyat, kitab əhvalı yaradacaq və bu-radan heç bir ziyarətçi əlbos qayıtmayacaq.

Üzeyir festivalinin kitab səhifəsi

əvvəlki səh. 1-də

Bildirilib ki, AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun bir qrup əməkdaşının birgə əməyinin bəhrəsi olan kitabda ötən əsrin 50-60-cı illərindən sonra formalaşan bəstəkarlarımızın yaradıcılığının və bu dövrün musiqi həyatının ümumi mənzərəsi, mövcud janrların təhlili və inkişaf təmayülləri yer alıb. "Gərgin zəhmət bəhrəsi olan bu cildə 40 bəstəkarın həyatı və əsərləri haqqında dolğun məlumat verilib. Biz burada musiqi tariximizi izləyə bilirik. Zəhmət xanının rəhbərlik etdiyi alimlər kollektiv musiqi tariximizi işıqlandıran qiymətli tədqiqat əsərləri ortaya qoyur".

Firəngiz Əliyevə onu da diqqətə çatdırıldı ki, Qara Qarayev, Cövdət Hacıyev və başqa görkəmli sənətkarların sifində təhsil almış bu bəstəkarların yaradıcılığında opera, balet, simfoniya, kantata-oratoriya, vokal-instrumental və digər janrların inkişafı ilə bərabər yeni janr və formaların yaranması qeyd olunub. Mövzularla bağlı foto, tarixi nümunələr, Azərbaycan və xarici dillərdə ədəbiyyat təqdim verilib.

AMEA-nın M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, akademik Teymur Kərimli ölkəmizdə elm, ədəbiyyat, mədə-

niyyət və incəsənət xadimlərinə göstərilən diqqət və qayğıdan danışdı, təqdim olunan kitabı musiqişünaslıq elminə böyük töhfə kimi qiymətləndirib.

AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun direktoru, akademiyanın müxbir üzvü Ürtəgin Səlimzadə qeyd etdi ki, döndürlükdə tədqiqatçı iş musiqi mədəniyyəti tariximizin öyrənilməsində böyük əhəmiyyət daşıyır. Kollektiv böyük məsuliyyət tələb edən bu işin öhdəsindən layiqincə gəlib.

Tədbirdə daha sonra əməkdar incəsənət xadimləri - sənətsünaslıq elmləri doktoru, professor Təyriy Məmmədov, Bəstəkarlar İttifaqının katibi, professor Zəhmira Qafarova, sənətsünaslıq elmləri doktoru, professor İmrüz Əfəndiyeva, professor Həcər Babayeva, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Zümrüd Dadaşzadə və Bakı Musiqi Kollecinin müəllimi Rəya Abbasova çıxış edərək kitab barədə fikirlərini bölüşdülər.

Çıxışlardan sonra musiqi nömrələri təqdim edildi. Sonda kitabın elmi redaktoru, akademik Zəhmira Səfərova çıxış edərək tədbirin təşkilatçılıqlarına və iştirakçılarına təşəkkürünü bildirdi.

S.FƏRİSOV

"Azərbaycan 100 mahnında"

Sentyabrın 27-də Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində bəstəkar, Xalq artisti Aygün Səmədzadənin "Azərbaycan 100 mahnında" layihəsinin təqdimatı keçirilib.

"Azərbaycan 100 mahnında" klavirli Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunan, Klavirdə bəstəkarlarımızın bir əsər ərzində yazıldığı 100 mahnı toplanıb.

Dahi Üzeyir Hacıbəyliyin Əhməd Cavadın sözlərinə yazdığı Dövlət himni ilə açılan topla da Qara Qarayev, Asaf Zeynallı, Fikrət Əmirov, Tofiq Quliyev, Cahangir Cahangirov, Rəuf Hacıyev, Vəlif Adıgözəlov, Emin Səbitqulu, Elza İbrahimova, Rəhim Məlişli, Ələkbər Tağıyev, Səid Rüstəmov, Süleyman Ələsgərov, Oqtay Rəcəbov, Müslüm Quliyev, Aygün Səmədzadə, Cavanşir Quliyev kimi bəstəkarların məşhur mahnıları yer alıb.

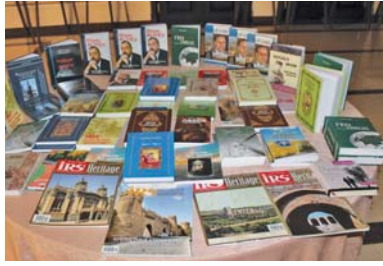

Mədəni irsimizin kitab işığı

əvvəlki sah. 1-də

Dünya tarixinə nəzər salsaq görürük ki, qədim əlifba, yazı mədəniyyəti və ibtidai çap materiallarının meydana gəlməsi və ilk əlyazma kitablarının, daha sonra mexaniki çapın yaranması Şərqdən (IX-XI əsrlər, Çin, Yaponiya) başlanıb. Avropada çap üsulu daha sonralar meydana gəlsə də, kütləvi kitab nəşri məhz buradan dünyaya yayılıb. XV əsrdə alman xirəqə Yohann Qutenberq Mayns şəhərində (1440) kitab çapının əsasını qoyub. Eyni zamanda İtaliyada (1465), Fransa da (1470), İspaniyada (1474), İngiltərədə (1476) və s. ölkələrdə kitab çapına başlanılıb. Azərbaycan müəllifinin ilk çap kitabı sayılan Nəsirəddin Tusinin "Təhriri-qıldis" ("Evklidın şərh-i") əsəri 1594-cü ildə İtaliyanın "Medici" nəşriyyatında işıq üzü görüb.

Əlyazma kitab mədəniyyətində özünəməxsus yer olan Azərbaycanca litografiya üsulunda çap XIX əsrin əvvəllərində tətbiq edilməyə başlanılıb. İlk litografiya dəzgahı Təbrizdə (1812) qurulub. Sonrakı dövrdə Bakı, Şuşa, Gəncə və digər şəhərlərdə mətbəələr yaradılıb. XIX əsrin sonuna doğru Azərbaycanda mətbəələrin sayı, çap olunan kitabların sayı və tirajı sürətlə artırmağa başlayır. Məsləhət Şərqində ilk demokratik dövlət olan Azərbaycan

cən Xalq Cümhuriyyəti 23 aylıq fəaliyyəti dövründə, digər sahələrlə yanaşı, mətbuat və kitab çapını da diqqətdə saxlayıb. 1919-cu ildə milli hökumətin hazırladığı mətbuat haqqında qanun parlamentdə müzakirə edilib. "Açıq söz" qəzetinin nəşri Məmməd Əli Rəsulzadə hökumət mətbəəsinin müdiri təyin olunub. Cümhuriyyətin görkəmli dövlət xadimi Adil xan Ziyadxanlının «Azərbaycan», Mirzəbəla Məmmədzadənin «Milli Azərbaycan hərəkəti» kitabları 1919-cu ildə həmin mətbəədə çapdan çıxıb. Ümumiyyətlə, Cümhuriyyət dövründə müxtəlif elm sahələrinə dair təxminən 50 adda kitab və kitabça nəşr edilib.

Sovet dövrü, bir çox siyasi-ideoloji yasaqlara, milli-mədəni sahədə tətbiq olunan

məhdudiyyətlərə rəğmən, mədəniyyətin müxtəlif sahələrinin, o cümlədən kitab nəşri və yayımı işinin inkişafında mühüm bir mərhələ olub. Görkəmli ədəb, sair və mütəfəkkirlərimizin alimlərin kitabları təkcə respublikamızda deyil, bütün ittifaq məkanında böyük tirajlarla işıq üzü görüb. Azərbaycan müəlliflərinin əsərləri müxtəlif xarici dillərə tərcümə olunaraq dünya kitab aləminə qayıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi, Sovet İttifaqının rəhbərliyi altında təşkil olunduğu 70-80-ci illər mədəniyyətimizin yeni inib-tərəqqi dövrü olub və bu tərəqqi kitab-nəşriyyat sahəsində də özünü göstərib.

Müstəqilliyimizin ilk illərində yaşanan ümumi tənəzzül, keçmiş iqtisadi əlaqələrin, ittifaq

Milli incəsənəti və tarixi gerçəkləri dünyada tanıdan nəşrlər

Heydər Əliyev Fondu fəaliyyətlə başladığı dövrdən – 15 ildir milli mədəniyyətimizin, tariximizin, azərbaycanlı məfkurasının təbliği istiqamətində mühüm nəşr layihələri həyata keçirir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Fondun rəhbəri, UNESCO və İSESCO-nun xoşməramlı səfəri Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə reallaşan bu layihələr sırasında milli musiqi mədəniyyətimizin, o cümlədən muğam sənətimizin təbliğinə töhfə verən nəşrlər xüsusi yer tutur.

"Azərbaycan muğamları" layihəsi çərçivəsində nəşr edilən "Qarabağ xanəndələri" musiqi albomuna əyniaddı kitabça və 24 xanəndənin ifasında muğam parçalarından ibarət 3 CD daxilidir. Albom Azərbaycan, ingilis, rus, fransız, alman, italyan dillərində nəşr edilib. İkicildlik "Muğam ensiklopediyası" Azərbaycan muğam sənəti barədə 1300-dən çox məqalənin toplandığı zəngin topludur. Layihə çərçivəsində hazırlanan "Azərbaycan xanəndələri" ses yazısı kolleksiyasında görkəmli muğam ustalarının təkrarsız ifaları yer alıb.

Fondun "Üzeyir dünyası" layihəsi də mədəni irsimizə dəyərli töhfədir. Layihəyə "Ömrü salnaması", "Üzeyir Hacıbəyli ensiklopediyası", "Bədi və publisistik əsərləri" kitabları, "Leyli və Məcnun", "Koroğlu" operalarının, "O olmasın, bu olsun", "Arşın mal alan" musiqili komediyalarının klavir, libretto və CD-ləri daxildir.

Heydər Əliyev Fondu və Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə layihəsi çərçivəsində "Muğam haqqında əlyazmalar toplusu" (2014) nəşr olunub. 3 kitabdan ibarət toplusu AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunda saxlanılan musiqiyə həsr olunmuş əlyazmalar daxil edilib. 2011-ci ildə nəşr olunan "Qara Qarayev. Həyat və yaradıcılığı Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin materiallarında", Xalq artisti, görkəmli tarzen Bəhram Mansurovun 100 illik yubileyinə ithaf olunmuş "Mansurovlar" kitabları da musiqi sənəti salnaməmizə töhfədir. Fond tərəfindən böyük bəstəkar, SSRİ Xalq artisti Fikrət Əmirovun həsr olunmuş musiqi albomu (2014) da işıq üzü görüb. Nəşrə Fikrət Əmirovun həyat və zəngin yaradıcılığının bəhs edən kitab, bəstəkarın "Sevil" operası və "Min bir gecə" baletinin DVD-ləri, əsərlərinin toplandığı CD-lər daxildir.

Dünya şöhrətli Azərbaycan alimi Nəsirəddin Tusinin "Əxlaqi-Nasir" əsəri, görkəmli yazıçı-ədəbiyyatşünas Mir Cəlal Paşayevin roman və hekayələrinin toplandığı kitablar oxucular tərəfindən maraqla qarşılanıb. 2014-cü ildə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən "Azərbaycanda alman izləri" (alman dilində) kitabı çap olunub. Kitabda alman səyyahların müxtəlif dövrlərdə Azərbaycan haqqında verdikləri məlumatlar, ölkəmizdə almanların məskunlaşması və iş adamlarının Azərbaycanda fəaliyyəti, arxitekturların inşa etdikləri binalar və s. haqqında geniş bilgiler verilib.

Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan haqqı səsinin dünyada yayılmasına yönəlmis nəşr layihələrinə mütəmadi dəstək göstərir. "Qarabağ haqiqətləri" toplusu (2005) "Qarabağın tarixi haqqında qısa məlumat", "Qarabağ münaqişəsinin başlanılması", "Xocalı soyqırımı", "Erməni terror təşkilatlarının Azərbaycana qarşı fəaliyyəti", "Azərbaycana qarşı erməni təcavüzünün nəticələri" adlı beş bukletdən ibarətdir. Bukletlər toplusu ingilis, fransız, alman, rus, macar və yapon dillərində nəşr olunub.

"Müharibə və tarixi mədəniyyət abidələrinin" kitabında (2006) Ermənistanın işğalı altında qalan Azərbaycan ərazilərindəki tarixi mədəniyyət abidələri, ziyarətgahlar, məscid və məbədlər haqqında məlumat verilir. Heydər Əliyev Fondu və Xarici İşlər Nazirliyinin "Qarabağ haqqında haqiqətlər" seriyasından ingilis dilində nəşr olunan "Azərbaycana qarşı müharibə: mədəni irsin hədəfə alınması" kitabında (2007) da işğalçı dövlətin mədəniyyətimizə, maddi-mənəvi irsimizə qarşı həyata keçirdiyi vandalizm siyasətindən və onun əksi nəticələrindən bəhs olunur.

Dünya şöhrətli fotoqraf Reza Deqatının "Günəşzlərin qırğını" kitabı (2014) ingilis və fransız dillərində nəşr olunub. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində rus dilində də nəşr olunan əyniaddı kitabda fotojurnalistin XX əsrin 80-ci illərinin sonlarından başlayaraq ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi qırğınlar, o cümlədən 1990-cı ilin 20 yanvar qətləmi və 1992-ci ilin 26 fevral tarixində törədilmiş Xocalı soyqırımını zamanı ləntə aldıqı fotolar toplanıb.

Azərbaycan kitabı qardaş ölkədə

Layihə üzrə Türkiyədə 43 kitab işıq üzü görüb

Ölkəmizdə kitab və nəşriyyat işinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində dövlət dəstəyi ilə həyata keçirilən layihələr artıq üç bəhralərini verir. Azərbaycanın təmsil olunduğu beynəlxalq sərgi-yarmarkalarda yüksək poliqrafik göstəricilərə malik çap məhsullarımız maraqla qarşılanıb. Kitablarımız Moskvada MDB-nin "Kitab sənəti" Beynəlxalq müsabiqəsinin yüksək mükafatlarını qazanıb.

Mədəniyyət Nazirliyi ölkəmizdə işıq üzü görən kitabların xarici ölkələrdə təbliğini daim diqqətdə saxlayır. Eyni zamanda nazirliyin təşəbbüsü ilə 2016-cı ildən "Azərbaycan kitabının dünyaya tanıtılması" layihəsi həyata keçirilib. Layihə çərçivəsində Türkiyədə fəaliyyət göstərən "Zəngin Yayınıclıq" nəşriyyatı tərəfindən 30-dək azərbaycanlı müəllifin 40-dan çox adda kitabı tərcümə və çap edilərək qardaş ölkənin oxucularına çatdırılıb. Onların arasında Nizami Gəncəvinin "Xamsə"sindən "Şah və xidmətçi", İsgəndərin Bərdəyə gəlməsi və Nüsbə ilə görüşməsi", "Kərkəpkəsən", Mirzə Ələkbər Sabirin "Təmsillər", Yusif Vəzir Cəmənzamənin "Qan içində", Cəlil Məmmədqu-

Paşayevin "Bir gəncin məni-festi", "Füzulinin poetik xüsusiyyətləri", "İki rəssam", İlyas Əfəndiyevin "Körpüsəlanlar", Fərman Kərimzadənin "Qarlı aşırım", Məmməd Səid Ordubadinin "Qılınc və qələm" (2 cildə), Cəfər Cəbbərlinin

luzadənin "Danabaş kəndinin əhvalatları", Yusif Səmədoğlunun "Qədi günü", Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin "Seçilmiş hekayələr" (2 cildə), Mir Cəlal

"Seçilmiş hekayələr", Afaq Məsudun "Azadlıq", Ənvər Məmmədovun "Babək", Səadət Budaqlının "Yolüstü söhbət" və digər kitablar yer alır.

Kitablarımız dünya sərgilərində

Ölkəmiz hər il Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və dəstəyi, müvafiq qurumların, nəşriyyatların iştirakı ilə müxtəlif beynəlxalq kitab sərgi-yarmarkalarında uğurla təmsil olunur. Çap məhsullarımız həm müxtəssislər, həm də sadə kitabseverlər tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Dövlət səviyyəsində bu işə diqqət göstərilməsi, nəşriyyat sahəsində çalışanların fədakar əməyi, nəşrlərin təşəbbüsü, əlaqələrin genişləndirilməsi maraqlı nəşr layihələrinin reallaşmasına imkan verir. Bunun nəticəsidir ki, milli nəşr məhsullarımız xarici ölkələrdə təkcə nümayiş olunmur, həmçinin poliqrafik göstəricilərinə görə dəfələrlə mükafatlandırılıb. qalibi olur. Azərbaycan kitabları ənənəvi olaraq MDB ölkələri arasında keçirilən "Kitab sənəti"

müsabiqəsində mükafatlar qazanır. Təkcə 2017-ci ildə kitablarımız 11 nominasiya üzrə mükafata layiq görülmüşdü. Bu il isə Nizami Gəncəvinin "Xosrov və Şirin" poemasının nəfis tərtibatı layihəsi ("Şərq-Qərb" nəşriyyatı) müsabiqənin baş mükafatına (Qran-pri) layiq görüldü. Həmçinin ayrı-ayrı nəşrlər müvafiq nominasiyalarda mükafatlandırılıb. 2017-2019-cu illər ərzində nazirliyin iştirakı ilə ölkəmiz XXV Minsk Beynəlxalq Kitab

Panah Vəqif. Bibliografiya" və TÜRKSOY-un 12 dilde çap etdirdiyi "Dünya dillərində Molla Panah Vəqif geyrləri" kitabları maraqla qarşılanıb. 2018-ci ildə Frankfurt yarmarkasında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin və böyük bəstəkar Qara Qarayevin 100 illik yubileyləri ilə bağlı mərasim, eləcə də müvafiq nəşrlərin təqdimatı keçirilib. 2019-cu ilin apreldə Qazaxıstanın paytaxtı Nur-Sultanda IV Avrasiya Beynəlxalq Kitab Sərgisində Azərbaycanın bu ölkədəki səfirliyinin təşkilatçılığı ilə

qurulan stenddə müxtəlif mövzularda kitablar, bədii ədəbiyyat nümunələri, o cümlədən bu il 650 illiyi qeyd edilən İmadəddin Nəsiminin "Seçilmiş əsərləri" yer almışdı. Bu yaxınlarda Moskvada keçirilən 32-ci Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasında isə Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan stendində 200 adda, 400 nüsxədən çox kitab nümayiş olunub. Mədəniyyət Nazirliyi ilə yanaşı, "Azərnəşr" və "Şərq-Qərb" nəşriyyatları, "Azərkitab" kitab ticarəti mərkəzi də sərgidə iştirak edib.

Ölkəmizin beynəlxalq sərgilərdə iştirakı təcrübəsi ildən-ildə artır, stendlarımızda ilbəil daha zəngin çeşidə nəşrlər dəmənəyş etdirilib. Azərbaycan kitab sənətinin inkişafı, əsrlərdən bəri formalaşmış zəngin ənənələrə layiqincə təqdim edilir. Beynəlxalq sərgi-yarmarkalarda iştirak müxtəlif xalqların ölkəmizin mədəniyyətini, tarixi ilə tanışlığına rəvac verir. Təqdim olunan nəşrlər tarixi-mədəni irsimizə yanaşı, ölkəmizin müasiri inkişafına da güzgü tutur.

Lalə AZƏRİ

Əvvəlki səh. 1-də

Bu illər ərzində ölkəmizdə kitabxana şəbəkəsinin müasir tələblərə uyğun yenidən qurulması istiqamətində mühüm işlər görüldü. Müasir informasiya dəyişicilərinə keçmə dövrü, kitabxanaların fəaliyyətinin müasirləşdirilməsi, onların yeni zamanda informasiya mərkəzləri funksiyasını daşıması diqqətə alınaraq dövlət başçısı tərəfindən təsdiq olunan "Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı" uqurla icra olundu.

Azərbaycanda kitab mədəniyyəti, nəşriyyat-poliqrafiya sahəsində böyük inkişafə nail olunub. 2006-cı ildən başlayaraq yüksək poliqratik göstəricilərə malik Azərbaycan kitabı Moskva (Rusiya Federasiyası), Frankfurt (Almaniya), Varşava (Polşa), Pekin (Çin), İstanbul (Türkiyə), Saloniki (Yunanistan), İsgəndəriyyə (Misir), Minsk (Belarus), London (Böyük Britaniya), Tehran (İran), Paris (Fransa), Budapeşt (Macarıstan), Praqa (Çexiya), Kiyev (Ukrayna), Astana (indiki Nur-Sultan, Qazaxıstan), Turin (İtaliya), Kişinev (Moldova) və digər şəhərlərdə keçirilən beynəlxalq sərgi-yarmarkalarda nümayiş etdirilib, ziyarətçilərin böyük marağına səbəb olub.

2008-ci ildə Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən ölkədə nəşriyyat işi və kitab sənətinin inkişaf etdirilməsi üzrə 2008-2012-ci illər üçün fəaliyyət proqramı təsdiq edilib. Proqram çərçivəsində Azərbaycan kitab mədəniyyətinin təbliği, tanıdılması məqsədilə müxtəlif tədbirlər keçirilib.

Ümumiyyətlə, ötən müddət ərzində Azərbaycan kitabı 50-dən çox yerli, 20-dək xarici nəşriyyat və təşkilat qatılmışdır. Sərgi çərçivəsində tanınmış Azərbaycan və xarici ölkə yazarlarının kitablarının təqdimatı keçirilib, imza mərasimləri təşkil edildi. Bununla da ölkəmizdə kitab və nəşriyyat sahəsində gözəl bir ənənənin əsası qoyulmuş oldu.

Birinci sərgi zamanı bu tədbirin ənənəvi olaraq illən bir keçirilməsi qərara alınıb.

2009-cu ilin 10-12 sentyabr tarixində Bakıda Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə ilk dəfə Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası keçirildi. Sərgi-yarmarkanın təşkilində əsas məqsəd Azərbaycan dövlətinin kitab nəşri, kitabın təbliği və yayılması sahəsində həyata keçirdiyi tədbirləri, dərslərlərin, lüğətlərin, tərcümə və elmi ədəbiyyatın nəşrinin dəstəklənməsi istiqamətində qəbul edilən qərarların əhəmiyyətini diqqətə çatdırmaq idi.

28-30 sentyabr 2011-ci il tarixində Bakıda Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə ikinci dəfə Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası keçirildi. Sərgi-yarmarkanın təşkilində əsas məqsəd Azərbaycan dövlətinin kitab nəşri, kitabın təbliği və yayılması sahəsində həyata keçirdiyi tədbirləri, dərslərlərin, lüğətlərin, tərcümə və elmi ədəbiyyatın nəşrinin dəstəklənməsi istiqamətində qəbul edilən qərarların əhəmiyyətini diqqətə çatdırmaq idi.

Ar il Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə mədəniyyət və ədəbiyyatımızla əlaqədar müxtəlif mövzularda kitablar nəşr olunur. Bu nəşrlər mövzu və ideyası ilə yanaşı, tərtibatı, poliqratik göstəriciləri ilə də ən müasir tələblərə cavab verir. Bunu son iki il ərzində işıq üzünə çıxan çoxsaylı nəşrlərin təmsilində də aydın görmək mümkündür.

Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli ilə sənətdənlik üzrə fəlsəfə doktoru Kamaləxanım Əsədullayevanın müəllifi olduğu, Ümummilli liderin dövlətçilik və mədəniyyət sahəsinin inkişafına göstərdiyi misilsiz qayğıını əks etdirən "Heydər Əliyev haqqında oda" kitabı son illərin ən gözəl nəşr nümunələrindəndir.

Nazirliyin dəstəyi ilə Hüseyn Cavidin "Pyeslər", Teymur Əliyevin "Balaca Günayn kitabı", Lətifəxanım Əliyevanın "Muğamın məracı", Araz Dadaşzadənin "XVIII əsr Azərbaycan lirikası. Məqalələr", Yevgeni Bertelsenin "Böyük Azərbaycan şairi Nizami", Zəfər Qafarovun "Uzeyir Hacıbəylinin "Koroğlu"sü", "Bakxanovlar şöhrət zivirində" və s. kitablar çap edilərək nəzirlərin təbliğinə dəstək olmaq üçün nəşr edilərək balaca oxucuların ixtiyarına verilib.

Yeni nəşrlər sırasında tanınmış elm və mədəniyyət xadimlərinin bibliografiyalarını ayrıca qeyd edə bilərik. Bu silsilədən XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının tanınmış nümayəndəsi, istedadlı ədib, görkəmli ədəbiyyatşünas alim, professor

On il öncə kitabla başlanan yolçuluq

Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasının əhatə coğrafiyası genişlənir

2013-cü ilin 23-25 sentyabr tarixində III Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası keçirildi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 90 illiyinə həsr edilən üçüncü sərgi Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrı ilə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının qarşısındakı açıq ərazidə təşkil edildi. Sərgi-yarmarkaya 100 yerli və 20-dək xarici ölkədən nəşriyyat, çap və poliqratiya müəssisələri, kitab işi ilə məşğul olan qurumlar qatılmışdır.

Sərgi çərçivəsində M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının 90 illik yubileyi də qeyd olundu. Bundan əlavə, Avropa Milli Kitabxanaları Konfransının (CENL) XXVII illik iclası və Avrasiya Kitabxanalar Assambleyası Əməkdaşlıq Təşkilatının XIV ümumi iclası keçirildi.

Sərgi-yarmarkada həmçinin Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Kitabxananın ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr olunmuş ekspozisiyası nümayiş etdirildi.

2015-ci ildə (16-18 sentyabr) Bakı İdman Sarayında keçirilən IV Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası qatılan ölkə, iştirakçı nəşriyyatları sayı ilə əvvəlki sərgilərdən fərqlənir. Dördüncü sərgidə 100 yerli, 30 xarici ölkəni təmsil edən kitabxana, çap və poliqratiya müəssisələri, o cümlədən çap işi ilə məşğul olan qurumların nümayəndələri iştirak etdirlər.

kada 150-dən çox yerli, 40-dən çox ölkəni təmsil edən kitabxana, çap və poliqratiya müəssisələri, o cümlədən çap işi ilə məşğul olan qurumların təmsilçiləri iştirak etdirlər.

Uğ gün davam edən tədbir çərçivəsində kitab təqdimatları, dəyirmi masalar, kitab-nəşriyyat işinin çağdaş problemlərini əhatə edən müzakirələr aparıldı. Beşinci sərgi-yarmarka həm də Azərbaycan Milli Kitabxanasında keçirilən "Kitabxanalar üçün yeni çağırışlar, yeni ideyalar, yeni tələblər: kitab, mütaliə, innovasiyalar" adlı beynəlxalq elmi konfransla yadda qaldı. Sərgidə Mədəniyyət Nazirliyinin "Bərpə-nəşr" layihəsi çərçivəsində çap olunmuş kitabların təqdimatı da reallaşdı.

Beləliklə, paytaxtımız son 10 ildə artıq 6-cı dəfə beynəlxalq kitab bayramına ev sahibliyi edir. 20-dən çox ölkədən nəşirlər, yazarlar, kitabxanacılar, bu sahə ilə bağlı digər mütəxəssislər bu dəfə "Nəsimi ilində - Azərbaycanın böyük şairi və mütəfəkkirinin söz işığında bir araya gəliblər.

28-30 sentyabr 2017-ci il tarixində reallaşan V Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası isə bu sərgiyə ölkəmizdə və xaricə ildən-ile marağın artdığını ortaya qoydu. Yəni Bakı İdman Sarayında keçirilən sərgi-yarmarkası

VI Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasının bütün iştirakçılarına uğurlar, səmərəli, işgüzar ortam, oxuculara, ədəbiyyatı həvəskarlarına isə kitabla növbəti görüşdə əsl bayram əhvalı arzuya edirik.

Respublika Uşaq Kitabxanasının təqdimatları

VI Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasında F.Kəçərlili adına Respublika Uşaq Kitabxanası da iştirak edir. Kitabxananın direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Şəhla Qəmbərova bizimlə söhbətində ənənəvi keçirilən sərgi-yarmarkanın kitabın təbliği baxımından olduqca vacib tədbir olduğunu bildirdi. Onun sözlərinə görə, sərgi çərçivəsində kitabxananın iştirakı və təşkilatçılığı ilə bir sıra tədbirlər keçiriləcək.

Respublika Uşaq Kitabxanasının təşkilatçılığı ilə sərgidə "Jest dili ilə nəgiz dünyasına" başlığı altında eşitmə və nitq qabiliyyəti zəif, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün mp4 formatında tərcümə olunan 10 adda elektron kitabın təqdimatı nəzərdə tutulub. Bundan əlavə, "Həyatı toxunaraq hiss etmək" adlı tədbir "Bərpə-nəşr" layihəsi çərçivəsində görmə qabiliyyəti zəif və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün Brayl alfabəsi ilə nəşr olunan 11 adda kitab təqdim ediləcək.

Şəhla Qəmbərova qeyd edir ki, nazirliyin dəstəyi ilə həyata keçirilən "Bərpə-nəşr" layihəsi nadir kitabların yenidən çap olunub oxuculara təqdim olunmasında mühüm rol oynayır. 2016-cı ildən bu günə qədər layihə çərçivəsində uşaq ədəbiyyatı üzrə 58 adda kitab işıq üzünə görüb. Bu kitabların bir neçəsi Türkiyədə "Zəngin Yayınçılıq" nəşriyyatı tərəfindən çap olunaraq qardaş ölkənin oxucularına təqdim edilib. "Bərpə-nəşr" layihəsi çərçivəsində nümayiş olunaçaq kitablar ötən əsrin əvvəllərindən 80-ci illərədək olan dövrdə çap olunan və kitabxananın qızıl fondunda saxlanılan əsərlərdir. Bu nəşrlərə yeridən həyat vermək uşaqların dünyagörüşünü və həyata baxışlarını daha yaxşı formalaşdırma üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Sərgi çərçivəsində sentyabrın 29-da Respublika Uşaq Kitabxanası və "Renessans-A" nəşriyyatı evi "Bərpə-nəşr" layihəsi üzrə çapdan çıxan N.Gəncəvlinin "İsgəndərin Bərdəyə gəlməsi və Nüşabə ilə görüşməsi", "Xeyir və Şər", "Xarəzmi gözəlinin hekayəti", eləcə də M.Ə.Sabirin "Təmsillər", A.Şaiqin "Yaxşı arxa", R.Zəminin "Cöl quşları", S.Perronun "Büllür başmaq", Qırımlı qardaşlarının "Bremen musiqiçiləri" və s. uşaq kitablarının təqdimatını keçirəcək.

Savalan FƏRƏCƏV

Yeni nəşrlər – nəsillər arasında mənəvi körpülər

Mir Cəlal Paşayevin anadan olmasının 110 illiyi münasibətilə Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Kitabxana tərəfindən nəşr olunan "Zərifə Əliyeva. Bibliografiya", Mir Cəlal. Bibliografiya" kitablarını, habelə Azərbaycan, rus və ingilis dillərində çap olunan "Ramiz Mehdiyev. Bibliografiya", Mikayıl Müşfiqin anadan olmasının 110 illiyinə həsr edilmiş "Mikayıl Müşfiq. Bibliografiya" kitabları təqdimatı üçün nəşrlərdir. Akademik Nizami Cəfərovun "Mir Cəlalın milli idealları" kitabı görkəmli ədibin yaradıcılığının ideyaları aləminə işıq salmaq baxımından əhəmiyyətli nüsbədir. Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən zəngin musiqi mədəniyyətimizin müxtəlif istiqamətlərinin tədqiqinə həsr olunmuş nəşrlərə xüsusi diqqət yetirilir. Bu baxımdan N.Mehdiyevanın "Qara Qarayevin kino musiqisi" (rus dilində), M.Abdullayevanın "Qara Qarayevin kamera instrumental yaradıcılığında poli-

fonik formalar", "Xəzər balladaları" - 50. Fransada Azərbaycan baletli günləri", U.Hacıbəylinin "Azərbaycan xalq musiqisinin əsasları", N.Dadaşzadənin "Yeddi gözəl baletli - səhnə həyatının tarixi" (rus dilində) kimi kitabları qeyd etmək olar. Bundan əlavə, Almaniyada "Qara Qarayev. Seçilmiş fortepiano əsərləri" kitabı çap olunub. Kitabla həmçinin Əməkdar artist Eləna İsmayilovanın ifasında dahi bəstəkarın fortepiano əsərlərindən ibarət audiodisk də daxil edilib.

Nazirliyin tədbirlər planına əsasən, böyük şair vəictimai xadim Molla Pənah Vəqifin 300 illik yubileyi ilə bağlı akademik N.Cəfərovun "Molla Pənah Vəqif" monografiyası işıq üzünə görüb. Yeni nəşr ədəbi ictimaiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb. Eləcə də V.Babaniyinin "Əsərləri" (2 cildde), Anarın "Söz dünyası", N.Şəmsizadənin "İdrakın üfqiqləri" kimi kitabları da nəşrinə dəstək göstərilir.

Bundan əlavə, nazirliyin dəstəyi ilə işıq üzünə çıxan Rəfiq Hacıyevin görkəmli tarzen Əhsan Dadaşovun həyat və yaradıcılığında bəhs edən "Əhsan sənə, Əhsan!", İsmayıl Sütlün "Ölən dünyam" (rus dilində), Səməd Nəmsurun "Səirlər, fəyletlər, pyeslər", Məhərrəm Qasimlinin "Azərbaycan da kitab mədəniyyəti", Şahin Sultanovun "Xarici ölkə bəstəkarlarının əsərlərindən ibarət köçmələr" və s. nəşrlər mədəniyyət və ədəbiyyat salnaməmizin təbliğinə dəyərli töhfələrdir.

İşıq üzünə çıxan kitablar ölkəmizin kitabxanalarına, eləcə də nazirliyin digər tabel müəssisələrə paylanılır. Həmçinin bir sıra yeni nəşrlər ölkəmizdə və xaricə müxtəlif sərgilərdə nümayiş olunur, ziyarətçiləri tərəfindən maraqla qarşılanır.

Lala AZƏRİ

Sərgi-yarmarkada Nəsiminin 30-dan çox əlyazması nümayiş olunur

evvelə sah. 1-də

Kərim Tahirov bildirir ki, Bakıda keçirilən beynəlxalq kitab sərgilərində xarici ölkələrin milli kitabxanaları xalqların mədəniyyətini, incəsənətini, ədəbiyyatını, tarixini və ictimai həyatını əks etdirən hər biri 50-100 nüsxə kitabdan ibarət ekspozisiyalara iştirak edirlər: "Sərgidə iştirak şərtlərinə görə, həmin kitabxanaların tədbir başa çatdıqdan sonra nümayiş etdirdikləri bütün kitabları

Azərbaycan Milli Kitabxanasına hədiyyə edirlər. Bundan da, təbii ki, Azərbaycan oxucusu qazanır, kitabxanamızın fondu zənginləşir. Bu il xarici ölkələrin milli kitabxanalarının ekspozisiyaları kitabxanamızda yeni yaradılan Beynəlxalq əməkdaşlıq zalında açılacaq".

Direktor sərgi-yarmarkanın daha bir əhəmiyyəti tərəfini iştirakçı milli kitabxanaların öz fondlarında mühafizə olunan ölkəmizə dair qiymətli

materialların surətlərini və yaxud elektron versiyalarını da Azərbaycanla hədiyyə etməsi olduğunu deyir: "2013-cü ildə keçirilən üçüncü sərgidə Sankt-Peterburqdakı Prezident Kitabxanası öz fondunda mühafizə olunan qar Rusiyası Dövlət Arxivində Azərbaycanla dair qiymətli arxiv materiallarının tam komplekstin elektron versiyasını Azərbaycan Milli Kitabxanasına hədiyyə etdi. Həmin il Çexiya Milli Kitabxanasının direktoru həmin kitabxanasının fondunda saxlanılan Nizami Gəncəvinin və Məhəmməd Füzulinin AMEA-nın Əlyazmalar İnstitutunun fondunda olmayan əlyazmalarının faksimiləsini bizim kitabxanaya bağışladı. Bu siyahıya onlarla belə nümunə daxildir. Bu il əla cənab Prezidentin sərəncamı ilə "Nəsimi ili" elan olunduğuna nəzərə alaraq sərgiyə və konfransa gələn ölkələrdən onların kitabxanalarında mühafizə olunan Nəsimi əlyazmalarının surətlərini və elektron variantlarının Milli Kitabxanamıza hədiyyə olara gətirmələrini xahiş etmişik.

Bu sərgi çərçivəsində 30-dan artıq Nəsimi əlyazmasının nümayiş olunmasını nəzərdə tuturuq". Kərim Tahirov əsas məqsədlərinin kitabı kütləviləşdirmək, nəşrlərin təbliğində innovasiyalardan istifadə ilə bundan hər kəsin yararlanmasını təmin etmək olduğunu bildirir. Qeyd etdi ki, sərgi çərçivəsində Milli Kitabxanada rəngarəng tədbirlər keçiriləcək. 27-28 sentyabr tarixində "Kitabxanalar mobil informasiya mərkəzi kimi" mövzusunda beynəlxalq elmi-praktik konfrans təşkil ediləcək. Həmin tarixdə Milli Kitabxananın Beynəlxalq əməkdaşlıq zalının açılış mərasimi olacaq. Burada 13 ölkənin milli kitabxanasının ekspozisiyası qurulacaq. Bundan əlavə sərgi çərçivəsində sentyabrın 28-də TÜRKSOV-la birlikdə Başqırdıstan (Rusiya) Xalq Səiri Mustay Kərimin anadan olmasının 100 ilyinə həsr edilən konfrans və səirin bu təşkilat tərəfindən nəşr olunan "Mustay Kərimin əsərləri tərkilərində" kitabının təqdimat mərasimi reallaşacaq.

Lalə AZƏRİ

Kitablar səssiz müəllimlərdir

Kitablar səssiz müəllimlərdir, öyrədəndir. Yelən nəslə kitabla başlamayan cəmiyyət öünü bərkəlmək məhrumdur. Kitab oxumaq uşaqlıqdan insana alicənablıq, səbri, həmkini, nəzakətli davranış, zəngin dünyagörüşü, kamilliyi, gözəl xəyal qurmağı öyrədir. Kitab oxuyan insanlar ruh düşkünlüyünə gəc-gec məruz qalırlar, ayaqlarını yere sağlam basır, güclü olurlar. Bir nəşir kimi insanlara kitabla daha çox qidalanmağı, məsləhət görəndir.

Bu sözləri "Azərneşir"ın baş redaktoru Əlvəsat Ağalarov bildirir. Onun fikrincə, cəmiyyətdə ən müqəddəs işi nəşriyyatdır, kitab evləri görür, çünki kitab nəşr edirlər. Elə bir kitab yoxdur ki, oxusayan və heç na öyrənməyəsən. Hər kitab nəşirə öyrədir, beyni, ruhu bəsləyir.

Əlvəsat Ağalarov qeyd edir ki, bu gün ölkəmizdə çap olunan kitabların təbliği və oxucuya çatdırılması istiqamətində dövlətən həyata keçirdiyi əhəmiyyətli tədbirlərdən biri Bakıda beynəlxalq kitab sərgisinin təşkili: "Kitab xəzinə, bilik, informasiya mənbəyi olmaqla bərabər, əyni zamanda əmələdir, bəzə paxırları həmişə, biznes sahəsində. Hər nəşir istəyər ki, əmtəəsi həm məzmun,

həm keyfiyyət, həm də tərtibat baxımından yüksək səviyyədə olsun ki, məhsulunu sata bilsin, qazancını olsun. Belə olanda nəşriyyatların işi ciddiyyəti artır və rəqəbat yaranır. Rəqəbat olan yerdə də mütləq keyfiyyət var, sağlam məhsul var və qazanc var.

2017-ci ildə V Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasında "Azərneşir" tərəfindən çap olunan qondarma "əmani soyqırımı"nın fakt-sübutlarla ifşa edən 17 adda kitabın "Ən yaxşı kitab nominasiyası"nın qalibi olduğuna xatırladı Əlvəsat Ağalarov bu il də sərgidə yüksək keyfiyyətli kitablarla təmsil olunacağını deyir: "Bu sərgilərin əhəmiyyəti təkcə kitab nümayiş və kitab satışı ilə məhdudduqlar, nəşriyyatlar, kitab evləri arasında beynəlxalq

məqəddəslə geniş üföqlər açıq, faydalı təcrübə mübadiləsinə rəvac verir. Bu sərgilərin təşkilindən hər kəs - həm zi-yarətçilər və oxucular, həm alimlər və ziyalılar, həm də kitabxanalar və nəşriyyatlar qazanırlar".

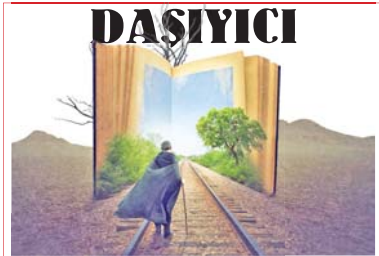
"Azərneşir"ın baş redaktoru oxucular, o cümlədən gənclərə xitabən ürək sözlərini də dilə gətirib: "Bir fikirdə deyirik ki, unudulmaq istəmirsənsə, ya oxumağa dəyər əsər yaz, ya da yazılmağa dəyər işlər gör. Siz gənclərin, yeniyetmələrin bu yaşınızda görə biləcəyiniz ən dəyərli iş kitab oxumaq, öyrənməkdir. Oxuyun, özünüzdə taniyın. Sevinirdik halda ki, son zamanlar kitab oxumaq bir xeyli populyarlaşıb. Ancaq bu, kütləviləşmə daha yaxşı olar. Bunun üçün nəşriyyatlar daha çox çalışmalıdır ki, cəmiyyətə yüksək keyfiyyətli kitablar təqdim etsin.

Sentyabrın 27-dən 29-dək hamımızı yarmarkaya səsləyirəm. Çox istərdim ki, valideynlər uşaqlarını da yarmarkaya gətirsinlər. Bu gün ölkəmizdə yüksək keyfiyyətli uşaqlar kitab çap olunur. O kitabları uşaqlarınızla alın və onlara oxumaq vərdisi öyrədin. Kitabdan ayrılmağın, oxuyun ki, Azərbaycan kitabının nüfuzu artsin".

"Vətənim Azərbaycan" (Ayдын Aslanov, Rauf Hüseynzadə, Nərgiz Qasımozadə) kitabı "Ölkəm" nominasiyasında II, Aytan Yadıqlarının "Yuxunun səhri" kitabı "İllustrasiya sənəti" nominasiyası üzrə II yeri tutdu. "Art kitab" nominasiyası üzrə II yeri tutan Çingiz Qacarrın "Köhnə Şuşa" kitabı da "Şərq-Qərb" də çap olunub.

Budakifə Bakı sərgisində nəşriyyatın gəşəsində akademik Rəhim Həmidzadənin "Tariximizin xanlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında", Anarın "Söz dünyası", Məhərrəm Qasımların "Azərbaycan aşiq ədəbiyyatı", Nizameddin Şamsizadənin "İdrakın üföqləri", Üzeyir Hacıbəylinin "Azərbaycan xalq musiqisinin əsasları", İsmayıl Şıxlının "Ölən dünyam" və s. kitablar, "Molla Nəsrəddin" jurnalının nəfis tərtibatlı 10 cildliyi yer alacaq. "Nəsimi ili" münasibətilə Fəxrəddin Əlinin illüstrasiyaları ilə hazırlanan "Nəsimi" və Qəzənfər Paşayevin "Nəsimi: edamdan sonrakı həyat" kitabları da oxuculara təqdim ediləcək.

GÜLCAHAN

Bu əbədiyyət "lokomotiv"nin gücü –
çəkiddə güyüptüğü, vəznədə apaqır...

Hədəfdə daş-qas, nəsil-şəəriyyət yox, daha qiymətli (biznesiyyət nəfəsinə iraq – qiymətsiz) nəsnədir. Hərçənd, bu nemətin yaradıcı orqanlarından biri bütün bəşər özlərinə bu "aşya"dan "...daha ucuza başa gələn və uzun sürən əyləncə tapa bilmək fikrindənsizsə, gırlı məbləğ və sonsuz vaxt itkilisə axtarışa çıxır" deyib...

Bu qlobal obrazda dair bəndənizin də təklifi var; oxucularımız arasında atəşin "şou aşiqləri" varsa ("yutub" xanalarla Mehdiyə Üzeyirin "dirinji"lərində Hacıbəyli Üzeyirin sədəvirlərindən qat-qat çox baxış-izləmə "səviyyə"miz bu ehtimalı doğrultmaqla), ələ bu andanca bu yazının mütləqələri sırasında cıxırsınız...

Bu kimi fərqli-nisbətlərin özləri də "bir kitablıq məsələ"lərdir. Sındır, lakin cəmi umumumuzda – dünyanın bütün lokal-qlobal (maddi-mənəvi-mədəni-ruhi) məsələ-mətləblərinin ən əsas çö-züm-açılımlarını qaynağı olan –

KİTABın özü...

Sözümə ki bu maddi-mənəvi nemətin ümumbəşəri olmaqlığıyla ayaq verdim, fikrimin davamına da dünyəvi imzaları dayaq edim. Vurgulayım ki, onlardan birinin bir qənəət tək elə KİTAB fenomeninin tərifinə yox, öz nəfərinə də işləyir: "Kitablar sayəsində dünyadan köçmüş bütün dahilərlə görüşmək mümkündür..."

Deyərk ki, sanballı kitabları "hər müəllimin bəşəriyyət hədiyyəsi", "təfəkkürün yorulmayan qanadları", "bizi bütün keçmişlərin mənəvi-mənəvi varisi edən", "Zamanın dağalan üzərində səyahət edərək öz qiymətli yükünü nəsilərdən-nəsilərə daşıyan qırıq gəmilər" kimi iddiklik fıkırlarla qiymətləndirənlər də olub, direktiv, reaktiv, sportiv, sentimental, spotal, epistok sapkınlara qutlayırlar da. Məsələn, "Kitabxanalar – öz ərazilərinin mini-universitetləridir", "Qanunlar nə vaxtsa ölür, kitablar heç vaxt!", "Evindəki kitabları göstər, uşaqlarının nə ruhda böyüdüklərini deyim", "İdmanın bədnəmə göstərdiyi təşvi kitab bəynə göstərir", "Ən yaxşı kitablar ən tamiz qan və ən duru göz yaşları ilə yazılır", "Kitabın olum taleyini müəllif yaradır, ölüm taleyini cəmiyyət", "Kitabın unudulma bilmədiyi qəm-qüssə olma aparar", "Görsəniz ki dost-yoldaş qalmayıb, yeni kitablarla tanış olun", "Kitabların mənim üçün kifayət qədər böyük və qalib qatılıdır", "Kitab da müəllimdir – intahəsi çubuqsuz..." və sair.

Bəzi filosoflara, bu ümumbəşəri hikmət brendini poligrafik, fizionomik, "kriminalistik", hətta "qastroonomik" aspektdə də "obraz"laşdırırlar: "Bir insana məxsus bir fikir kitabların köməyli milyonlaşar", "Nə qədər çox kitab oxusan, baxışlarına o qədər az oxşayarsan", "Kitabı "bir müddətə" istəyən ən etibarlı adamlara da verməyin; onlardan biri də mənəm ki, kitabxanamın yarıya qədərki kimlərdənsə alıb qaytarardıqlarımdan ibarətdir", "Bəzi kitabları daddımaq, baxırlarını udməq olar, amma çox az kitab var ki, onları yaxşı-yaxşı çeynəmək və həzm etmək lazımdır..."

Əcnəbilərin bu möhtəşəm "kitabologiya"ları ardınca, bəndənizin (ulu və həmişəşöhr Mirzə Cəlilin "Biz də öz dağarcığımızı çəkək quvullar cərgəsinə" təvəzzüsnə istinad-ıqitbasən) bir sürə –

"Broşür"ləmə

Sözümə bəli bir faktıdan başlayım ki, milli istiqlalımızın bərpasında bəri ölkəmizdə çap olunan kitablar tək elə məzmunu yox, forma-estetikada da yaxşılaşmada, özlə-özgürləşmədə, sayıları ilə sanbalları bərabərlişmədə. Bu isə ötənillərdə dünyaya yalnız "zəhmətkeş" etikətilə təqdim edilən bu xalqın "oxuyan xalq" imicilə də tanınması deməkdir. Bu məqam ilk yarmışbaşıqda sadələşdirdim müdrik deyimlərdən daha bir nümunə: "Vəhşi xalqlardan savayı, bütün ölkələr öz kitabları ilə idarə olunur".

He, mədəni-irfanı yararsın iki hesab edilən SÖZ ləlinin işləmə-tədvilü "bazarı" dil-əğiz, saxlınc-zəknəsi – KİTABıyyat. Bu məcazi xəzinə müstəqim xəzinələrə bənzəməz! Qədimlərdən indiləre çox daş-qas xəzinələri talanıb, ancaq onlardan yaddaşlarda qalanı, milyonlarla yeni nasilləri yandırıb-yaxanı hamı?! Ziyakları qəsdilə yandıran, yarırlanmaqçun yağımlanan kitabxanalarla bəşəriyyətin aqlı qışımının əbədi aqlı gəyməyi, bu barbaqlı görkünü bəsirət ərəyni, bu nadanlıq əleyhinə – mədəniyyət sığınağı...

Bu ali maddi-mənəvi obrazla bağlı öz milli-mentallığımızdan da bir mini-fəsil.

Ötən əsrin sonlarında ədəbi cəmiyyətimizdə belə bir replika dolayırdı: "İndi heç kim heç kimin kitabını oxumur"... Bəli, bu sayaq andişələnmə ancaq qiymətli nəsnələrlə bağlı ola bilər. Yəni, ələ bir dövi-böhran da yaranı bilməli ki, "heç kim heç kimin geyim-keçiməinə baxmır", "heç kəs heç kəsin var-dövlətinə həsəd aparmır" (və s.) kimi ictimai-toplumu deyilərlə formalaşsın?

Hələ bu ali nəsnənin törə-törənliklərinin ulu müdriki, milli-mənəvi məclisimizin "yuxarı baş" əvəqatçılarının adını ballaması: "KİTABİ-Dədə Qorqud"...

Bu əbədi idrak-hikmət-tarixnaməlik ayarı hətta bizim bir ədəbi qəhrəmanımızın (qocaman aşiqlər başqanı Məşədi İbadın) da dadına yetib: "Mən "Tarixi-Nadiri" yarasınca oxuyam, sənin dediklərinə bir şey qana bilmirəm, bas bu bisavədlər hardan başa düşsünlər?!"

Bu bənzərsiz nemətin təşəbbühliyi ("əsrlərin daş kitabları"), "and" yeri"liyi (bu kitab haqqı!), "tapmaca"lığı (içə dolı badamla, hey danışar adamla) və sair mezyiyyətləri haqqında da danışsaq, bu yazı köşəvərilikdən haşavərilikə uğraya bilər...

Tahir ABBASLI

İşğal altındakı torpaqlarda məhv edilmiş kitab sərəvətimiz

Ermanistanın Azərbaycana hərbi təcavüzü nəticəsində respublikamızın 20 fəqə ərazisi ilə yanaşı, o torpaqlardakı mədəni irsimiz də talan olunub. Dağılıq Qarabağ və onun ətrafında işğal edilmiş rayonlarda yüz-lərlə mədəniyyət ocağı, o cümlədən kitabxanalar məhv edilib. İşğal altında qalan rayonlarda ümumilikdə 930-dək kitabxana müəssisəsi dağıdılaraq qoralt edilib.

İşğaldan əvvəl Şuşa şəhərində 32 kitabxana fəaliyyət göstərirdi. Kitab fondunun sayı 200 min nüsxə olub. Laçın rayonunun işğal nəticəsində isə 120-dən çox kitabxana

məhv edilib. Bu kitabxanalarda 843 min nüsxə kitab olub. Kəlbəcər rayonunun işğal nəticəsində 119 kitabxana talan edilib.

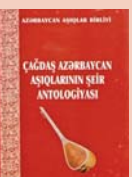
Ağdam rayonunda 107 kitabxana 970 min nüsxə kitab fondu ilə birlikdə tamamilə dağıdılıb. Cəbrayıl rayonunda 78, Füzuli rayonunda 90, Qubadlıda 85, Zəngilanda 70 kitabxana işğalın qurbanına çevilib. Xocalı rayonu üzrə 69, Xocavənddə 82, Qazax rayonunun Ermanistanla həmsərhəd kəndlərində 8 kitabxana məhv edilib. İşğal olunduğu ərazilərdə kitabxanalarda saxlanılan nadir kitab kolleksiyaları talan edilib. Şuşada ilk qıraatxananın yaradıcısı, görkəmli ensiklopedist alim Mir Möhsün Nəvvabın şəxsi kitabxanası, dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin və vokal sənətimizin zəhmətli Bülbülün ev-muzeylərində saxlanılan dəyərli kitablar da məhv edilib.

Aşiq şeiri antologiyası

Azərbaycan Aşıqlar Birliyi tərəfindən hazırlanan "Çağdaş Azərbaycan aşıqlarının şeir antologiyası" "Gənclik" nəşriyyatında nəfis tərtibatla işıq üzü görüb.

Antologiyanı nəşrə hazırlayanlar Aşıqlar Birliyinin sədri, Əməkdar elm xadimi, professor Məhərrəm Qasımlı və ADMU-nun dosenti, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Altay Məmmədli, redaktoru filologiya elmləri doktoru, professor Məhəmməd Allahmanlıdır.

Toplu hazırda yaşayıb-yaradan 60-dan çox aşıqın bədii yaradıcılığını əhatə edir. Aşıq şeirinin ən müxtəlif poetik bəziyyətlərini (gəraylı, qoşma, təcnis, divanı, mükəmməs, bayatı və s.) yer aldığı nəşr əsrlərə yaranan aşıq şeiri ənənəsinin bu gün də davam etdiyini göstərir.

Zümrüd Dadaşzadə
(musiqişünas, Əməkdar incəsənət xadimi)

Gözümə açandan evimizdə kitablar görmüşəm və onların arasında böyümüşəm. Kitab mənim üçün hər zaman əlim çatan möcüzədir. Həmşə çantamda kitab olur. Ömrümün ən çətin dağlıqlarında sevdiyim kitabları yenidən mütaliə edərək təskinlik tapmışam. Son illər çalışıram ki, ixtisasıma uyğun yeni nəşrləri nəzərdən qaçırmayım. Rus dilində, ingilis dilində musiqi tarixinə, xüsusən də məşğul olduğum avanqard musiqi nəzəriyyəsinə dair ən yeni kitabları xaricdən sifarişlə gətizdirirəm. XX-XXI əsr bəstəkarlarının yaradıcılığını və onlara aid nəşrləri izləyirəm. Xaricdə olarkən kitab sərğilərinə bax çəkməyi xoşlayıram. Bir dəfə yarmarkada ingilis dilində musiqiyə dair izahlı lüğəti tapanda ələ sevinmişdim ki.

Hələlik oxuduğum son kitab avstriyalı psixoterapev, filosof Viktor Franklin "Hayata "he" de" kitabıdır. Müəllif ruhun sabitliyinin insan üçün nə qədər vacib olduğunu anlırdı. Bu yaxınlarda görkəmli dirijor Rudolf Barşay haqqında kitabı həvəslə oxudum. Həmin kitabda onun Qara Qarayevlə bağlı xatirələr mənim üçün çox maraqlı idi.

Vaqif Əsədov (rejissor, Xalq artisti)

Hər dəfə düşündürəm ki, görəsən, kitab olmasaydı, həyat necə olardı. Bu gün dünyada informasiya bolluğudur, saytlar, televiziya, sosial şəbəkələr və digərləri. Amma bütün internet məkanın bizi verdiyi məlumatların ömrü qısa olur. Kitabdan öyrəndiklərimiz isə əbədi olaraq beynimizə həkk olunur. Niyə belədir deyə fikirləşəndə isə bu qənaətə gəlirik ki, kitabla ünsiyyət zamanı biz, demək olar, əlavə təsirə məruz qalırdıq. Yeni kitabla maneəsiz ünsiyyətin təsir gücü daha qüvvəlirdir.

Yadımdadır, əvvəllər bir az maliyyə cəhətdən imkanı olan adamlar bahalı, tapılmayan informasiya alıb evlərindəki rəfə düzürdülər. Bir neçə il əvvəle kimi ölkəmizdə kitabla olan maraq təəssüf doğururdu. Hazırda isə çox sadəm ki, kitab mağazalarında, böyük ticarət mərkəzlərində kitab satılan guşələrdə alıcıların sayı çoxalır. Bu, əhəmiyyətli dəyişiklikdir. İstərdim ki, gənclər əsudə vaxtlarını kitabla keçirsinlər.

Mənsüm İbrahimov (xanəndə, Xalq artisti)

Kitab seçimi, mütaliə zövqü önəmli şərtlərdir. Kitab, ədəbiyyata sevgi fərdi bəxş və fərqli zövqü özündə ehtiva edir. Ölkəmizdə təşkil edilən kitab sərği-yarmarkaları özəlliklə gənclərdə bu zövqü formalaşdırmaq baxımından önəmli işlərdir. Xüsusən də bu yarmarkalarda nəşrlərin qiymətində endirimlər edilməsi əhəmiyyətlidir. Tələbələrimiz bu imkandan yararlanırlar.

Mü gün mənim həm də bir pədaqqoq kimi, təbli ki, mütaliəsiz günüm olmur. Həm elmi, həm bədi ədəbiyyata mütəmadi müraciət edirlər və dərs verdim tələbələrə də dəim kitabla dost olmağı məsləhət bilirlər.

Teatrılara, konsertlərə, sərği salolarına, qalereyalara gətmək estetik zövqə nə dərəcədə təsir edirsə, kitab sərğiləri də eyni dərəcədə təsir qüvvəsinə malikdir. İnanıram ki, ölkəmizdə növbəti dəfə təşkil olunan kitab bayramından həm paytaxt sakinləri, həm də şəhərimizin qonaqları yararlanmaq imkanı qazanacaqlar. Sərği-yarmarkanın təşkilatçılarna və iştirakçılarna uğurlar arzulayıram.

Firudin Məhərrəmov (rejissor, Xalq artisti)

Kitab sərği-yarmarkaları mütaliəyə təbii marağı artırmaq üçün ən yaxşı addımdır. Belə tədbirlərdə hər zaman imkan tapıb iştirak etməyə çalışıram. Çünki kitabla bağlı adamam. Bu təkcə məşğul olduğum işlə əlaqəli deyil. Mütaliədən aldığım zövqü heç nə əvəz edə bilmir. Elektron nəşrlərdən çox anənəvi, çap kitablarına bağlıyam. O vəsələlərə həpan hərərti hiss edə bilərəm. İstərdim ki, bu hissi hər kəs yaşasın, zövq alsın. İsimə uyğun olaraq dramaturji materialları, demək olar ki, hər gün oxuyur və özüm üçün müqayisələr aparıram.

Kitab satışı, kitabı hədiyyə kimi vermək də onun təbliğati üçün ən yaxşı çəğirşirdir. İstərdim ki, insanlar filmlərə, tamaşalara olduğu kimi, bədi ədəbiyyata da daha çox meyli əlasinlər.

Gülzər Qurbanova (aktrisa, Əməkdar artisti)

Kitab ən yaxın və sədiq dostumdur. Çünki yaxşı kitabla şənillə danışır. Əhəvalimin hansı nota köklənməsindən asılı olmayaraq, kitabla ünsiyyətim dayanır. Son vaxtlar böyük romanlardan çox hekayə və poeziya nümunələri oxuyuram. Həyatın maddiyyatdan ibarət olmadığını dərk etmək, başqalarının həyatına, daxili dünyasına vərmaq və qayıdış özünə yenidən baxmaq üçün doğru seğılmış kitabın böyük rolu var. Təbli ki, hər həvalə olunan obraz üzərində işləyərkən ona uyğun olan əsərləri oxuyur, rolumu hərtərəfli zənginləşdirməyə çalışıram.

Paytaxtımızda artıq anənə halını almış kitab sərği-yarmarkasının təşkil olunması çox təqədir edirlər. Bu həm yazırlar, həm kitab nəşri ilə məşğul olanlar, həm də ən çox oxucular üçün bir bayramdır.

Mələhət Fərəcova (tarixçi, UNESCO-nun eksperti)

Son illər əsasən öz ixtisasıma uyğun yeni ədəbiyyatla maraqlanır və əldə etməyə çalışıram. Lazım olan kitabları tapıb internet vasitəsilə sifariş edirəm. Son aldığım belə kitablardan biri arxeoloji landşafta aid ingilis dilində izahlı lüğətdir. Məşhur alimlərin arxeologiyaya, incəsənət tarixinə dair kitablarını elektron variantda əldə etmək mümkündür.

Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində dərs dediyim üçün dünya incəsənət tarixinə və sənət nəzəriyyəsinə dair kitablara nə qədər ehtiyac duyulduğunu bilirdim. İstərdim ki, kitab yarmarkalarında bu sahəyə aid kitablar da nümayiş olunsun. Həmin sahələrə maraqlanan insanların nəzərə alaraq onların əla dilimizdə elektron variantını da hazırlamaq olar.

Hələbli alimin Nəsimi haqqında kitabı Azərbaycan dilinə tərcümə olunacaq

Qüdrətli söz ustası İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi və 2019-cu ilin ölkəmizdə "Nəsimi ili" elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamlarının icrası ilə bağlı Mədəniyyət Nazirliyinə təsdiq etdiyi plan əsasında mədəniyyət ocaqlarında, o cümlədən kitabxanalarda silsilə tədbirlər keçirilir.

Kitabxanalarımızda Nəsiminin əsərlərinin müxtəlif nəşrləri, həmçinin şairin həyat və yaradıcılığı haqqında müxtəlif kitablar, monoqrafiyalar var. Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" sərəncamına (2004) əsasən, İmadəddin Nəsiminin əsərləri iki cildlə nəfis şəkildə çap olunaraq bütün kitabxanalara hədiyyə edilib. Nəsiminin əsərləri rus, ingilis, alman, fransız, türk, fars və başqa dillərdə də işıq üzü görüb. Nəsimi özündən sonra gələn Azərbaycan şairlərinin yaradıcılığına, eləcə də bir sıra xalqların bədi-ictimai fikrinin inkişafına güclü təsir göstərmiş. Mütəfəkkir şairin beşəri ideyalarla zəngin söz irsi dünyanın müxtəlif ölkələrində elmi tədqiqat mövzusu. Belə tədqiqatlar Nəsiminin faciəli şəkildə ədəbiyyata qovuşduğu, son manzilinə yerləşdiyi Suriyada da aparılıb.

Baxmayaraq ki, illərdir müharibə girdabından çıxıbilməyən bu ölkədə mədəni, ədəbi irsin qorunması, tədqiq olunması bu gün diqqətdən kənarda qalıb.

Nəsiminin poeziyasını, fəlsəfi görüşlərini tədqiq etmiş, uzun illər Dəməşq Sənət Universitetində Nəsimi haqqında mühazirələr söyləmiş Əbdülfəttah Rəvvas Qələci bu sahədə nüfuzlu alimlərdəndir. AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun söbə müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, "Nəsimi" Suriya-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyəti İctimai Birliyinin sədri Xatirə Quliyeva hazırda əlimin 1991-ci ildə çap olunmuş "Hələbin yaqutu İmadəddin Nəsimi: həyatı, poeziyası, fəlsəfi görüşləri" monoqrafiyasının dilimizə tərcüməsi üzərində çalışır.

Xatirə Quliyevanın sözlərinə görə, Əbdülfəttah Rəvvas Qələci 1938-ci ildə Hələbdə doğulub. Tanınmış alim və yazıçının 50-dən

çox əsəri sırasında Nəsimi haqqında monoqrafiya ilə bərabər "Rumiya gedən yol" pyesi, "Əl-Shəhravədi – hikmət sahibi" kitabları da var. Onun Nəsimi haqqında monoqrafiyası ilə bağlı Azərbaycan elmi ictimaiyyətinə ilk dəfə akademik Bəkir Nəbiyev 2009-cu ildə dərc olunan məqaləsində məlumat verib.

Xatirə Quliyevə qeyd edir ki, 2010-cu ildə Suriyada olarkən akademik Bəkir Nəbiyevin haqqında məlumat verdiyi alim barədə çox soruşub-soraqlaşmış, amma axtarışları nəticəsiz olub: "Sonra internetdə ciddi axtarış etdim. Müxtəlif ərəb alimlərinə, Hələbdə yerləşən arxiv və digər rəsmi qurumlarla məktub yazdım. Məqalələrim dərc olunduqca "Facebook"da Qələcinin sahifəsində paylaşılmaqla edirdim. Nəhayət, bir neçə aydan sonra – bu yaxınlarda o, mənimlə əlaqə yaratdı. Yazdığıq. Məna Nəsimi haqqında iki kitabını göndərməyə söz verdi. Hələbdə yaşayan həmvətənimiz Rəşidə Adil qızı Bünyadzadə mənim xahişimlə onunla görüşdü və artıq kitablar bəzədirdi. O, əsərlərinin Azərbaycan oxucusuna çatdırılması arzusunda. Həzrətdə hazırda dayanan ən mühüm işlər sırasında Əbdülfəttah Rəvvas Qələcinin "Hələbin yaqutu İmadəddin Nəsimi: həyatı, poeziyası, fəlsəfi görüşləri", "Rumiya gedən yol" (pyesləri) kitablarını, ərəbdilli mətbuatdan üzə çıxardığım iylirmiyə qədər məqaləni tərcümə etdirib çap etdirməkdirdi".

Cəmi bir nüsxəsi qalmış kitablar yenidən oxucuların görüşünə gəlir

"Renessans-A" Nəşriyyat Evinin direktoru Səkinə Səmədova:

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə anənəvi olaraq keçirilən Bakı Beynəlxalq Kitab Sərği-Yarmarkası kitabın təbliği baxımından olduqca vacib bir tədbirdir. "Renessans-A" bundan əvvəlki sərği-yarmarkalarda da iştirak edib. Nəşriyyatımızın ən böyük uğurları Mədəniyyət Nazirliyinin "Barpa-nəş" layihəsi çərçivəsində ərsayə gələn kitablarla bağlıdır.

Tariximizin unudulmuş səhifələrinə işıq salan və cəmi bir nüsxəsi qalmış kitablara yenidən nəşr olunması böyük əhəmiyyət kəsb edir. "Barpa-nəş" layihəsi fəaliyyət göstərdiyi on ilə yaxın müddətdə rəqib kitabların yenidən çap olunub oxuculara təqdim olunmasında mühüm rol oynayıb. 100-150 il bundan əvvəl nəşr edilməmiş nadir kitablar bu yolla yenidən oxucuların görüşünə gəlir. Nəşriyyat evi tərəfindən indiyədək bu qəbildən 100-dən çox kitab çap edilərək oxucuların ixtiyarına verilib. Layihə üzrə işıq üzü görmüş bir neçə kitab Türkiyədə "Zəngin Yayıncılıq" nəşriyyatı tərəfindən çap olunaraq qardaş ölkənin oxucularına təqdim edilib.

1926-cı il nəşri əsasında yenidən çap olunan "Birinci Ümumittifaq Türkoloji Qu-

rultayı" kitabı (nəşir və redaktor Ələddin Əsədov) Qazaxıstan nəşirlərinin də diqqətini cəlb edib və onlar bu dəyərli mənbəni nəşriyyatın icazəsi ilə çap edərək bu günlərdə qazax oxucularının ixtiyarına verilib.

Bu kitabın təqdimatında tanınmış şair Oljas Süleymənov və türkoqloqlar, şərqşünaslar iştirak ediblər. 1926-cı ildə Bakıda çap olunan kitabdən qitərlən sətirlər, qurultayın Qazaxıstan nümayəndəsi Halıcan Sərafın ümumtürk əlifbası haqqında dediyi sözlər təqdimat iştirakçıları tərəfindən alqışlarla qarşılanıb.

"Renessans-A" Nəşriyyat Evi VI Bakı Beynəlxalq Kitab Sərği-Yarmarkasında "Barpa-nəş" layihəsi çərçivəsində çap olunmuş yeni rəqib kitabları təqdim edəcəkdir. Maraqlı nəşrlərimizdən olan Hacı Zeynalabdin Tağıyevin 1889-cu ildə "Kaspi" mətbəəsində rus dilində çap edilmiş təbərixi oxucular tərəfindən rəğbətə qarşılanacaq.

Nəşriyyatımız uşaq və yeniyetmələri də unutmur. F.Köçəri adına Respublika Uşaq Kitabxanası ilə birgə Azərbaycan və dünya klassiklərinin əsərlərini sərği iştirakçılarına təqdim edəcəyik. Ümid edirik ki, N.Ğəncəvinin "İsgəndərin Bərdəyə gəlməsi və Nüsbə ilə görüşməsi", "Xeyir və Şər", "Xəzərm gözəlinin hekayəti" kitabları, M.Ə.Şərin "Təmsillər", A.Şəhgin "Yaxşı arxa", R.Zənnin "Çöl quşları", Ş.Perronun "Büllür başmaq", Qırıq qardaşlarının "Bremen musiqçiləri", E.Mejlaytislin "Doğan oğlan" və s. nəşrlərimiz maraqla qarşılanacaq.

L.AZƏRİ

"Sərgilər nəşriyyat işinin inkişafı üçün çox əhəmiyyətlidir"

Paytaxtımız VI Beynəlxalq Kitab Sərği-Yarmarkasına ev sahibliyi edir. Budəfəki kitab bayramının iştirakçıları arasında "Təhsil" nəşriyyatı da var. Nəşriyyatın direktoru Turan Axundov sərği-yarmarkaya iki bağlı sualınımıza cavablandırdı.

- Turan müəllim, sərği-yarmarkanın əhəmiyyətini necə qiymətləndirirsiniz?

- Belə sərğilər Azərbaycanın kitab mədəniyyəti, o cümlədən nəşriyyat işinin inkişafı üçün çox əhəmiyyətlidir. Ona görə ki, ölkəmizdə təşkil olunan beynəlxalq sərği-yarmarkalarda xarici qonaqlar da iştirak edir və kitab mədəniyyətimizlə yaxından tanış olmaq imkanı qazanırlar.

Sərgilər eyni zamanda müəllimlər, tələbə və şagirdlər üçün də yaxşı fürsətdir. Oxucularımız müxtəlif ölkələrin müəlliflərinin kitablarını fərqli dillərdə əldə edə bilirlər. Bu mənada kitabla olan marağı artırmaq üçün belə sərği-yarmarkaların keçirilməsi böyük əhəmiyyət kəsb edir.

- Nəşriyyatınız hansı çap məhsulları ilə sərğiyə qatılır?

- "Təhsil" universal nəşriyyatıdır. Son iki il ərzində nəşr olunmuş bədi, publisistik, uşaq ədəbiyyatı, balacalar üçün hazırlanmış dərsliklər sərğidə təqdim edilib. Bundan əlavə, altıncı sərği-yarmarka üçün məxsusi hazırlanmış nəşrlərimiz də nümayiş olunur.

- Xarici ölkələrdə keçirilən sərği-yarmarkalarda da iştirak edirsiniz...

- Son illər Mədəniyyət Nazirliyinin xətti ilə Türkiyə, Almaniya və Rusiyada keçirilmiş sərği-yarmarkalarda ölkəmizi təmsil

etmişik. Bu sərğilərdə ölkəmizin tarixi, mədəniyyəti haqqında nəşr olunmuş kitablar nümayiş etdirilib. Gələcəkdə də ölkəmizi xarici sərğilərdə layiqincə təmsil edəcəyik.

Nuraiddin MƏMMƏDLİ

"Yarmarkada oxuculara hədiyyələrimiz də olacaq"

"Hədəf nəşrləri"nin təsisçisi və direktoru, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Şəmil Sadiq: "Hədəf mədəniyyətimizin inkişafına çalışdığımız zamanda dövlətin belə bir addım atması çox təqədirəlayiqdir. Bunun üçün Mədəniyyət Nazirliyinin dərin təşəkkürümüzü bildirirəm.

Bundan öncə, 2017-ci ildə keçirilən sərğidə də müşahidə etmişdik ki, bu tədbir həm yerli nəşriyyatların bir-biri ilə, həm də xarici ölkələrin nəşriyyatları ilə təmas qurması üçün nə qədər gözəl bir fürsətdir.

"Hədəf nəşrləri" və "Xan" nəşriyyatı son illərdə daha məhsuldar fəaliyyət göstərir. Yerli yazırlarla yanaşı, xarici müəlliflərin də əsərlərini keyfiyyətli tərcümə ilə oxuculara təqdim edirik. Sərğidə "Milli ədəbiyyat", "Çağdaş ədəbiyyat", "Xatirə ədəbiyyatı", "Tərcümə ədəbiyyatı", "Fidan" və "İnci" silsiləsindən nəşrlərimizi – tex-

minən 350 adda kitabı oxuculara təqdim edəcəyik. İnanıram ki, kitablar oxucular tərəfindən seğıdinə, həm də poliqrafik keyfiyyətinə görə müsbət qarşılanacaq. "Hədəf nəşrləri"nin yaranmasının 10 illiyi münasibətilə bizi seğıən oxuculara hədiyyələrimiz də olacaq. Eyni zamanda nəşriyyatımızla əməkdaşlıq edən yazırların imza saatlarını təşkil edəcəyik.

"Hədəf nəşrləri" və "Xan" nəşriyyatı mütəmadi olaraq beynəlxalq kitab sərği-yarmarkalarda iştirak etməyə çalışır. Son illərdə Türkiyədə keçirilən bir neçə sərğidə, Qazaxıstanda, Almani-

yanın Frankfurt və Dağıstanın (Rusiya Federasiyası) Mahaçqala şəhərlərində təşkil olunan sərği-yarmarkalarda iştirak etmişik. Sərği-yarmarkalar nəşriyyatlarla oxucular, oxucularla yazırlar arasında birbaşa ünsiyyət baxımından olduqca faydalı tədbirlərdir. Oxucular bəzədən sevimli yazırların, tərcüməçiləri şəxsən görərək öz suallarını ünvanlayırlar. Bu cür təmas ümumilikdə kitab və mütaliə mədəniyyətinin inkişafı üçün əhəmiyyətlidir. VI Bakı Beynəlxalq Kitab Sərği-Yarmarkasında iştirak edən bütün nəşriyyatlara uğurlar arzulayıram.

Kitablarla bir arada: mütlaliə, tədris, istirahət...

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə yaradılan Bakı Kitab Mərkəzi 2018-ci ilin sentyabrından qapılarını mütlaliə həvəskarlarının üzünə açdı.

Paytaxtdakı Ü.Hacıbəyli və N.Qoşqol küçələrinin kəsişməsində yerləşən mərkəzin əsas məqsədi oxucularda mədəni, mənəvi dəyərləri və faydalı bilikləri özündə ehtiva edən kitablarla maraqlı oylatmaqdır. Kitab satışına

fərqli bir konsepsiya ilə yanaşan bu məkanda Azərbaycan, rus, türk, ingilis, fransız, alman, ərəb və digər dillərdə müxtəlif janr və mövzulu nəşrlər yer alıb.

Mərkəzdə mütləməli olaraq kitab təqdimatları, imza günü və yaradıcılıq gecələri keçirilir. Burada kitabseverlərin asudə vaxtlarını səmərəli keçirməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Oxu zalı, görmə qabiliyyəti zəif şəxslər üçün bölmə, uşaq guşəsi, ədəbi-mədəni tədbirlər hissəsi, tədris guşəsi,

hədiyyələr bölməsi, dəftərxana ləvazimatları şöbəsi və s. bölmələr oxucuların xidmətindədir.

Bakı Kitab Mərkəzində oxuculara müxtəlif dillərdə bədii əsərləri yanaşı, dəb, memarlıq, dizayn haqqında maraqlı nəşrlər, incəsənətə aid albomlar, turist bələdçiləri, musiqi ədəbiyyatı təqdim olunur. Mərkəz həm satış, həm mütlaliə və tədris, həm də oxucuların görüş ünvani kimi bütün yaş kateqoriyalarına mənsub insanlar arasında populyarlıq qazanıb.

Mərkəzdəki bütün tədbirlər və aksiyalar haqqında zaldan əvvəl anonslar səslənir, müxtəlif guşələrdə quraşdırılan monitorlarda yeni və ən çox satılan kitablarla dair məlumat öz əksini tapır. Həmçinin sensor ekranlarda mərkəzdə satılan kitablar üzrə axtarış etmək mümkündür.

Bakı Kitab Mərkəzi fəaliyyət göstərdiyi bir il ərzində mütləməli maraqlı nəşr layihələri da həyata keçirib.

vasitələrlə mane olmağa çalışırdı. Buna görə də geniş xalq kitabxanası quraşdırılaraq cəlb etmək böyük çətinlik tədricidir. Bütün bu çətinliklərə baxmayaraq, tədricən kitabxanaların əhəmiyyəti dərk edilir, oxucuların sayı çoxalırdı. Maraqlı burasıdır ki, kitabxanaları görmək istəməyən ruhanilər belə get-gedə onun fəaliyyəti ilə maraqlanırdı, açıq gələ bilirdiklərinə qəzəblənirdi və jurnalları evlərinə gətirib oxuyurdular.

Onu da qeyd etmək ki, kitabxana təkcə qəzet, jurnal, kitab verməklə kifayətlənir, həm də geniş kütləvi iş aparır. Kitabxananın nəzdində ədəbiyyat və aktyorluq dərsləri də təşkil edilmişdi. Təbii ki, bu da Nərimanovun elm, bilik ocağını çar Rusiyanın qəzəbindən qorumaq məqsədindən qaynaqlanırdı. Bu həm də onun teatr vasitəsilə kitabxanaya daha çox oxucu cəlb etmək missiyası da sayıla bilər.

Azərbaycan teatr mədəniyyəti tarixində xüsusi rol oynamış bu məqamda dövrün müəlliflərinin bir neçə əsəri tamaşaya qoyulmuşdu. Tamaşaların nümayişindən əldə edilən vəsait qiraətxanalarının ehtiyatları üçün xərclənilirdi.

Kitabxana-qiraətxanaların fəaliyyəti, xalq arasında böyük nüfuz qazanması N.Nərimanovu çox sevindirirdi. O bu işi daha da genişləndirməyi zəruri sayırdı. Bu məqsədlə Bakı qubernatoruna müraciət edən görkəmli maarif xadimi 1897-ci ildə müvafiq icazəni ala bilər. Təbii ki, bu, çox böyük nailiyyət idi. Hədisə Azərbaycan ziyalıları və demokratik ictimaiyyəti arasında ruh yüksəkliyinə səbəb olmuş, kitabxanaya qayğı və diqqət xeyli artmışdı. Ancaq böyük mədəni maarif fəaliyyəti uzun sürmür. Kitabxananın bu geniş təbliğatçı işi ictimaiyyətdə bir sıra qüvvələrin və hakim dairələrin diqqəti cəlb etməyə başlayır. Nəticə olaraq kitabxana 1898-ci ildə çar hökuməti tərəfindən bağlanılır.

Əgər şəraitdə dörd il fəaliyyət göstərən bu maarif mənbəyi, şübhəsiz ki, ölkənin mədəni inkişafında, xalqın milli şüurunun yüksəlməsində mühüm rol oynayıb.

H.NİZAMİQIZI

Kitab — həyatı duyan və sevanlərin sadıq dostu

İlham Namiq Kamal (Xalq artisti, aktyor)

Mənə elə gəlir ki, kitab həyatı duyan və onu sevərək yaşamağı bacaran hər kəsin ən sadıq və əvəzolunmaz dostudur. Kitab, mütlaliə sevgisi mənə hələ uşaq vaxtlarımdan olub və nə yaxşı ki, bu sevgim zamanla daha da artır. Hər oxuduğum yeni kitabla bir yaxşı dost, insan qazandığımı düşünürəm. Məsələn, Sabirin "Hophopname"-si, Mirzə Cəlilin çoxcildliyi, Molyerin əsərləri ən yaxın yol yoldaşlarımdır. Dramaturgiya ilə daim təmasdayam. Təbii ki, bu da mənim sənət fəaliyyətimlə bağlıdır. Qəzəl və ümumən poeziya ilə də aram yaxşıdır. Sevdəyim şair nümunələri yaddaşımda qalır.

Ölkəmizdə keçirilən ənənəvi kitab sərgi-yarmarkası, kitab, kitabxana, mütlaliə ilə bağlı hər təşəbbüsü ağıqlayırıam. Çünki elmin, təhsilin, biliyin açan məhz kitabdır. Ziyalı, yaradıcı insan, düşünən beyin istar-istamaz, kitabı sevdəli kimi, həm də onu təbliğ etməlidir.

Nurəddin Mehdiqanlı (Xalq artisti, aktyor)

Kitab mənim üçün həyatın bələdçisidir. Bəzən özümü də özümə o tanıdır. Bilirsiniz ki, Yaradən Yeri üzünə də məhz kitab göndərdi. Hər bir insanın dünyagörüşü onun nə dərəcədə kitabla bağlı olmasından xəbər verir. Vaxtilə biz SSRİ xalqları arasında kitab oxuma üzrə ən sıralarda idik. İstədim ki, indi də o öncüllüyümü qaydaq, kitabla bağlı olaq. Kitab zövqəndən elmə hər məqamda faydalı vasitədir. Doğrudur, indi insanlar sosial şəbəkələrə, elektron vasitələrə meyl edirlər. Amma kitab oxumaq yaddaşı gücləndirən vasitə kimi daim lazımdır.

Təz-təz kitab yarmarkalarından, bukinistlərdən, kitab mağazalarından ədəbiyyatları alıb oxuyuram. Evimdə də, iş otağımda da kitablar var və onlardan al çəkmirəm. Çünki kitab sənə heç vaxt xəyanət etməyən dostdur. Həzrətdə klassikaya qayıtmışam və dahi Üzeyir Hacıbəylinin əsərlərini oxuyuram. Arzu edirəm ki, gənclərimiz klassik ədəbiyyatımızı oxusunlar, onların ideallarına bağlı olsunlar. Mən kitabla bağlıyam, dünyanı onunla dərk etməyə çalışmışam və yanılmamışam.

Mehriban Ələkbərzadə

(Əməkdar incəsənət xadimi, rejissor)

Kitab oxumaq, əslində, böyük mədəniyyətdir. Kitab oxuyarkən mütləməli dünyagörüşünü, ideyalarını, təcrübəsini mənimsəyirsən, onlardan öyrənirsən. Kitab imkan yaradır ki, insan daxili aləmini tanınsın. Bu gün beynimiz informasiya ilə doludur, amma həmin informasiyalar bizə lazım olan bilikləri vermir. Amma kitab həç vaxt qışqırmır, sadəcə, səni anladır, hər şey sakitcə bəş verir. Kitab oxumaq insana səhri olmağı öyrədir, onu maarifləndirir.

M.Bulqakovun yaradıcılığı çox sevdim. Onun "Qaçqın", "Usta və Marqarita" əsərlərini təkrar-təkrar oxuyuram. Bir də Ç.Aytmatovun "Əsrə bərabər gün" romanı. Bu əsərlər mənə onlara dönə-dönə qayıtmağa vadar edir. Səməvi İncil, Quran və Tövrat kitablarından da qidalanıram və onlar mənim əlimdə tutulur. Q.Q.Markesini çox sevdim. Onun əsərləri problemlərə yanaşma tərzilə mənə cəlb edir. Bir də rejissor olduğum üçün daha çox pyes oxuyuram. Yerli müəlliflərdən son oxuduğum və mənə daha çox cəlb edən lirik Fəhmiddin. Artıq onun bir əsərini üzərimdə daşıyıram.

Xarici ədəbiyyatı əsasən rus dilində mütləməli edirəm, hərçənd son illər Azərbaycanda dünya ədəbiyyatı, xüsusilə də pyeslər çox yaxşı tərcümə olunur.

Mirbala Səlimli (Əməkdar incəsənət xadimi, rejissor)

Kitab yarmarkalarını çox sevdim. Şəxsi kitabxanamdakı iki mindən çox kitabın, demək olar ki, yarısı yarmarkalardan aldığımardır. Təkcə bədii ədəbiyyat, öz ixtisasıma uyğun kitablar almıram. Yaxşı yadımdadır ki, şəxsi kitabxanamın bəzəyi saydığım "Şərq miniaturları" kitab-albomuun Sankt-Peterburqda keçirilən bir yarmarkada almışdım. Xarici ölkələrdə kitab yarmarkalarından olarkən əsasən milli geyimlərin təsvir edildiyi albomlara maraqlanıram.

Son zamanlar məşhur fransız dramaturqu Jan Batist Molyerin yaradıcılığı ilə çox maraqlanıram. Mixail Bulqakovun "Jan Batist Molyerin həyatı", Kristof Morinin "Molyer" əsərlərini oxumuşam. Kinodramaturgiyaya dair nəşrlər stoluştü kitablarımdır. Məhəmməd Əsəd bəyün "Şərqdə neft və qan", Bəninin "Qafqaz gündəliyi. Paris günləri", Mirisəyili Səriyalın "Bakı rüzganı", Akif Aşırının "Nərgin adasındakı türk əsirləri" kitablarını oxumuşam. Bu kitabların əhatə etdiyi dövr mənə çox maraqlandırdı.

Minə yaxın şeiri əzbər bilən şair

Həsən bəy Zərdabi yazırdı: "Heç olmaz ki, doğru söz yerdə qalsın!". Na yaxşı ki, bu gün də Zərdabi yurdunda söz qədri bilən, söze dəyər verilir. On səmimi şeirlər dillər əzbəri olur.

Elə sadə insanlar da var ki, onlar şairlərimizin yaradıcılığında saatlarla əzbər şeirlər söyləyirlər. Mubəriz Səfiyar oğlu Əmrov da belə insanlardandır.

Mubəriz müəllim Zərdabi muzeyində çalışır, 60 ildən çox ömrünün böyük bir hissəsini yazmaq kimi gözəl bir məşğuliyyətlə keçirir. Orta məktəbdə oxuyanda qəzetlərə məqalələr yazıb. Özünün dediyinə görə, dərəcə olunan məqalələrinin sayı 1500-dən çoxdur.

Mubəriz Səfiyar oğlu həm də şairdir, 500-dən çox şeirin müəllifidir. Onun başqa bir istedadı isə hər kəsi yaxşı mənada təəccübləndirir. Azərbaycanın məşhur şairlərinin şeirlərini (özünün dediyinə görə, əgər şeir ürayinə yazırsa) bir dəfə oxumaqla yaddaşına həmişəlik həkk edir. Həzrətdə minə yaxın yaxşı şeirləri əzbər bilir.

M.Əmrov mütləməli vuruşundur. Evində 500-dən çox şəxsi kitabı var. Həm də gözəl səç çalışır, musiqiyə dəyər verir, ondan həzz alır. Bütün bu keyfiyyətlərinə fəonda isə insanlara hörmət və sevgi dayanır.

Tarlan ABDULLAYEVA
"Əkinçi"-nin müxbiri

"Tarixlərin ən yaxşısı" dilimizə tərcümə olunub

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Tarix İnstitutu XVI əsrin görkəmli Azərbaycan tarixçisi Həsən bəy Rumlu-nun fərs dilində yazdığı "Əhsənül-təvərix" ("Tarixlərin ən yaxşısı") əsərinin Azərbaycan dilinə tərcüməsini başa çatdırıb və onun I cildini nəşrə hazırlayıb.

Əsəri dilimizə institutun Mənəbəşinaslıq və tarixşünaslıq şöbəsinin müdiri, professor Şahin Fazil peyvinb. O, əsərin tam tərcüməsi və ona yazdığı geniş şərhiləri üzərində 10 il işləyib. Əsər "Azərbaycan tarixi ilk mənbələrdə" layihəsi çərçivəsində nəşr olunacaq. Layihənin rəhbəri Tarix İnstitutunun direktoru, akademik Yaqub Mahmudovdur.

"Əhsənül-təvərix"-in dövrümüzdə qədər gəlib çatmış iki cildində Azərbaycanın və ona qonşu olan ərazilərin XV-XVI əsrlər tarixindən bəhs edilir. Salnamədə Qaraqoyunlu-Ağqoyunlu, Ağqoyunlu-Səfəvi münasibətləri ətrafı

bir sıra məsələlər dövrün başqa tarixçilərinin kitablarından ya tamamilə öz əksini tapmayıb, ya da çox öləri qeyd edilib.

Salnamənin faydalı cəhətlərindən biri də Həsən bəy Rumlu-nun məşhur dövlət xadimləri, tarixçilər, şairlər, alimlər və başqa görkəmli şəxslər haqqında məlumat vermasıdır. Əsərdə Azərbaycan şairlərinin imadiddin Nasimi, Cahanşah Haqiqi, Ziya

Ordubadi və başqa görkəmli simalardan bəhs edilir.

Xatırladaq ki, Şahin Fazil bundan əvvəl Orta əsrlər müəllifləri, gəndər bəy Münşi, Jozef Tiflisi və Yan Tadeuş Krusinski-nin əsərlərini Azərbaycan dilinə tərcümə edib.

"Ülümə bir məktub yazdım"

Anadən olmasının 50 illə toman olan şahid şair Ülvü Bünyadzadəyə (1969-1990) həsr edilən kitab belə adlanır.

Filologiya elmləri doktoru Almaz Ülvinin yazdığı bu kitab 21 illik ömrə işıq salan salnamədir. Kitabın redaktoru və "Bir eşiqin sözləri" adlı ön sözün müəllifi

yazıçı, tədqiqatçı Səvinc Ədalətqızıdır. Kitabda Ülvü Bünyadzadənin gəncliyə ömək təsiri araşdırılıb.

Hələ 13 yaşında olan yazdığı şeirdə "Həyat üçün doğulmuşuq, Vətən üçün ölməliyik", - deyən Ülvü Bünyadzadənin, eləcə də bütün şairlərimizin öz xatirəsi Azərbaycan xalqının qəlbində silinməyəcək və daima ehtiramla anılacaq.

Bakıda Avrasiya ədəbiyyat festivalı

Festivala 50-dən çox ölkədən yazarlar qatılacaq

Sentyabrın 30-dan oktyabrın 4-dək Bakıda IV "LIFFT" Avrasiya Ədəbiyyat Festivalı keçiriləcək.

Festivalın təşkilatçıları Avrasiya Millətlər Assambleyası və Rusiya Federasiyasının "LIFFT" Beynəlxalq Humanitar Fondudur. Layihənin Azərbaycan tərəfindən təşkilatçısı Heydər Əliyev Fondu, tərəfdaşı Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi, nazirliyin "Söz" ədəbi layihəsi və Bakı Kitab Markazıdır. BMT-nin himayəsi ilə gerçəkləşən tədbirə UNICEF uşaq təşkilatı da dəstək verir.

Xatırladaq ki, 2018-ci ildə Rusiyanın Soçi şəhərində keçirilən III "LIFFT" festivalından 27 ölkədən müəlliflər arasında Azərbaycan yazıçısı Vəris Yəliyev qalib olub. Qaydalarına uyğun olaraq, növbəti festival qalibin vətəninə təşkil olunduğundan bu il tədbirə Bakı ev sahibliyi edəcək. Böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi münasibətilə festivalın Təşkilat komitəsi bulki festivalın İmadəddin

Nəsimiyə ithaf olunması barədə qərar qəbul edib.

Festivala Türkiyə, Macarıstan, Polşa, Braziliya, Rusiya, Fransa, Slovakiya, ABŞ, Qazaxıstan, Monqolustan, Almaniya, Yaponiya, Çexiya, İsrail – ümumilikdə 50-dən çox ölkədən yazarların qatılacağı gözlənilir. Həmçinin ölkəmizdən iştirakçı və qonaq qismində 60 yazıçı, şair, tənqidçi, ədəbiyyatşünas iştirak edəcək.

Festivalın prezidenti, avanqard şair Marqarita Al deyib ki, adətən ədəbiyyat festivalı

ları 5-6 yazıçının iştirakı ilə diqqət çəkdiyi halda, Bakı festivalına 30-dan çox tanınmış yazar qatılır. Bu da festivalın çox yüksək reytingindən xəbər verir.

Festivalın Azərbaycan üzrə spikerləri xalq yazıçıları Anar, Elçin, Kamal Abdulla, Çingiz Abdullayev, Afaq Məsud, Natiq Rəsulzadə, akademik Nizami Cəfərov, kinodramaturq, Xalq artisti Ramiz Fətəliyevdir. Tədbirin ölkəmiz üzrə koordinasiyaçıları yazıçı, III "LIFFT" festivalının qalibi Vəris Yəliyev, şair, "Söz" ədəbi layihəsinin rəhbəri Nigar Həsənzadə, Bakı Kitab Mərkəzinin direktoru, yazıçı Günel Rzaeyeva və yazıçı, professor Əlibala Məhərrəmmədovdur.

Festivalda çağdaş ədəbiyyat məsələləri 7 plenar iclasda müzakirə olunacaq. Eləcə də ədəbi-bədii gecələr, dəyirmi masalar və kitab təqdimatları keçiriləcək.

Açılış mərasimi oktyabrın 1-i saat 10.00-da, bağlanışı oktyabrın 3-də saat 19.00-da Heydər Əliyev Mərkəzində keçiriləcək. Festivalda iştirak etmək istəyənlər özəri haqqında zəruri məlumatları liffbtaku@mail.ru elektron ünvanına göndərərək, İdarəetmə komitəsindən dəvətnamə əldə edə bilərlər.

"Sarıyer ədəbiyyat günləri"ndə

Azərbaycan stendi

Sentyabrın 25-də İstanbul Sarıyer rayonunda yerləşən Heydər Əliyev parkında "VIII Sarıyer ədəbiyyat günləri" adlı kitab sərgisi açılıb.

Sərgidə Azərbaycanın İstanbuldakı baş konsulluğu da təmsil olunur.

Baş konsulluğun təşkilatçılığı ilə tədbirdə qurulan stenddə ölkəmizin klassik və müasir ədəbiyyat nümunələri, o cümlədən tarix, milli mətbəx, turizm mövzularında nəşrləri yer alır. Bundan əlavə, sərgidə böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin anadan olmasının 650 illik yubileyi münasibətilə onun əsərləri də nümayiş etdirilir.

Ümumilikdə 70-dək stendin təqdim edildiyi sərgi sentyabrın 29-dək davam edəcək.

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və

İrsi Fondunun layihəsi

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu tərəfindən "Azərbaycan qadın şairlərinin poeziya antologiyası" Almaniya-da nəşr olunub. Fondan bildirilib ki, antologiyada Məhsəti Gəncəvidən (XII əsr) bu yana yaşayıb-yaratmış görkəmli qadın şairlərimizin əsərlərindən seçmələr toplanıb.

Topluda Xurşudbanu Natavan, Ağabəyim ağa, Ümmü-gülsüm, Mirvədi Dərbəzi, Nigar Rəfiyyəli kimi qadın şairlərin şeirləri ilə yanaşı, onların həyat və yaradıcılığı haqqında məlumatlar da verilib.

Nəqr Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyevanın "Mənəvi ucalıq" adlı ön sözü ilə ağırlı. Kitab Almaniya-da fəaliyyət göstərən Asiya Akademiyası ilə işbirliyi çərçivəsində K.K.İI tərəfindən alman dilinə tərcümə edilib və Orxan Əsədovun redaktorluğu ilə işıq üzü görüb.

Fondun layihəsi üzrə "Azərbaycan qadın şairlərinin poeziya antologiyası" bundan öncə İtaliya dilində nəşr edilib və keçən ilin dekabrında Romada təqdimatı keçirilib. Antologiyanın digər dillərdə də çapı nəzərdə tutulub.

Mirzə Cəlil "Poçt qutusu" tacik dilində

Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, böyük yazıçı, dramaturq, publisist Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illik yubileyi Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamına əsasən müxtəlif tədbirlərlə qeyd edilir, o cümlədən nəşr layihələri həyata keçirilir.

AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəylinin layihəsi və ideya müəllifliyi ilə əsərləri xarici dillərə tərcümə edilərək nəşr olunur. Ötən müddətdə böyük ədibin əsərləri Rusiya, Pakistan, Misir, Macarıstan, Litva, Özbəkistan və Bolqarıstanada kitab şəklində, İ.Həbibbəylinin yazdığı müqəddimə ilə çap olunub.

Bu günlərdə Düşənbədə Cəlil Məmmədquluzadənin həkayələrinin toplanmış "Poçt qutusu" kitabı ilk dəfə tacik dilində nəşr edilib.

Əsərləri tacik dilinə çevirmiş ədəbiyyatşünas, professor Muxəmmədşəh Məxşulovun "Tərcüməçidən ön söz" başlığı yazısında ədibin həyat və yaradıcılığında, əsərlərin ideya-bədii xüsusiyyətlərindən ətraflı bəhs edilib.

Kitaba Cəlil Məmmədquluzadənin "Poçt qutusu", "Usta Zeynal", "Nigarançılıq", "Xanın təsbehi", "Quzu", "Qurbanlıq bay", "Bəlkə də qayıtdılar", "Pirverdin xoruzu", "Saqqalı uşaq" və başqa həkayələri daxil edilib. Kitab Azərbaycanın Tacikistandakı səfirliyinin dəstəyi ilə Düşənbənin "ER-Qraf" nəşriyyatında işıq üzü görüb.

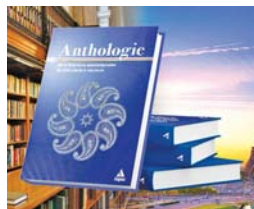
Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzinin layihəsi olan "Azərbaycan ədəbiyyatı antologiyası" nəşrləri (nəsr və poeziya) müxtəlif ölkələrin kitabxanalarında yerləşdirilməkdədir.

Fransada işıq üzü görmüş nəsr antologiyası Fransa Milli və Universitet Kitabxanaları şəbəkəsi (BNU – Bibliothèque Nationale Universitaire) və ölkənin ümumilikdə 20-dən çox kitabxanasına təqdim edilib.

Fransada soydaşlarımız tərəfindən təsis olunan "Kəpəz" nəşriyyatında qadınçıxan topluya İsmayıl bəy Qutqışını, Cəlil Məmmədquluzadə, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Süleyman Sani Axundov, Mir Cəlal, İlyas Əfəndiyev, İsa Hüseynov, Sabir Əhmədli, İsmail Məlikzadə, Yusif Səmədoğlu, Anar, Elçin, Mövlud Süleymanlı, Kamal Abdulla, Saday Budaqlı, Afaq Məsud və başqa müəlliflərin fransız dilinə tərcümə olunan həkayələri daxil edilib.

Ötən il Belarusda işıq üzü görmüş "Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı antologiyası – poeziya" kitabı da Minsk şəhərinin mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərində, regional

Ədəbiyyat antologiyalarımızı dünya kitabxanalarında

kitabxanalarda, ali təhsil müəssisələrində – ümumilikdə 50-dən çox kitabxanada yerləşdirilib.

Belarusun "Zvyazda" nəşriyyatında işıq üzü görən kitabə Səməd Vurğun, Mikayıl Müşfiq, Rəsul Rza, Hüseyn Arif, Bəxtiyar Vahabzadə, Nəbi Xəzri, Mədinə Gülgün,

Əliağa Kürçaylı, Əli Kerim, Xəlil Rza Ulutürk, Məmməd Araz, Cəbir Novruz, Tofiq Bayram, Vəqif Səmədoğlu, Nüsrət Kəşəmli, Zəlimxan Yaqub, Abbas Abdulla, Fikrət Qoca, Nəriman Həsənzadə, Musa Yaqub, Sabir Rüstəmxanlı və başqa şairlərin şeirləri daxil edilib.

Dünyanın kitab yarmarkaları

Dünyada texniki üsulla kitab çapının meydana gəldiyi ilk vaxtlardan bu çap nümunələrinin satışda təşəkkül tapmaqda başlayıb. Hələ XVI-XVII əsrlərdə kitab çapını vəfatı Almaniya-da – Frankfurt və Leypsiqdə kitab yarmarkaları təşkil edilirdi.

Bugünkü kitab yarmarkalarının tarixi isə 1949-cu ildə təşkil olunan Frankfurt yarmarkasının hesablanır. O vaxtdan etibarən hər il dünyanın müxtəlif ölkələrində beynəlxalq kitab yarmarkaları keçirilir. Bu tədbirlərdə müxtəlif ölkələrdən nəşrlər, yazıçılar, tərcüməçilər, kitabxana işçiləri işgüzar görüşlər keçirir, təcrübə mübadiləsi aparılır.

Hər ilin oktyabrında təşkil olunan Frankfurt yarmarkası dünyanın nəhəng kitab sərgisi hesab olunur. Yarmarka 10 iri pavilyondan (ümumi ekspozisiya sahəsi 172 min kv.m) ibarətdir. Burada dünyanın 100-dən çox ölkəsindən kitablar nümayiş etdirilir.

Bundan əlavə, hər il İstanbul, Moskva, Leypsiq, London,

Paris, Qahirə, Kvebek, Minsk, Vilnüs, Əbu-Dabi, Pekin – ümumilikdə dünyanın 30-dan çox şəhərində beynəlxalq kitab sərgi-yarmarkaları keçirilir. Artıq on ilidir ki, bu şəhərlərin sırasında Bakı da var.

SƏBİNƏ

Əlyazmalar İnstitutunun nəşri İspaniya Milli Kitabxanasında

AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun Azərbaycan və ingilis dillərində nəşr etdirdiyi "Azərbaycan multidisiplinar əlyazması: xəzinədən icilər" kitabının ingiliscəsi ("Multidisciplinary manuscripts of Azerbaijan: Masterpieces of the treasury") İspaniya Milli Kitabxanasının fonduna daxil edilib.

İspaniya Milli Kitabxanasının hədiyyə və mübadilə xidmətinin rəhbəri San Xuan Nünes nəşrə görə Əlyazmalar İnstitutuna təşəkkür məktubu göndərib.

Kitabın ideya müəllifi və elmi məsləhətçisi AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə, elmi redaktoru, akademik İsa Həbibbəyli, layihənin rəhbəri Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, akademik Teymur Kərimlidir.

Çox oxunmaq çox savadlı olmaq deyil...

Avropada təhsilin daha yaxşı hesab edildiyi Finlandiyada şagirdlər dərslərində mütəmadi 808 saat vaxt keçirirlər.

İspaniya məktəbliləri isə dərslərini digər ölkələrdən olan həmyaşıdlarından daha çox – 1052 saat oxuyurlar. Qeyd edək ki, Avropa İttifaqı üzrə bu sahədə orta göstərici 892 saat təşkil edir.

Buna baxmayaraq, finlandiyalı şagirdlər illər ki, PISA-nın – məktəblilərin biliklərinin dəyərləndirilməsi üzrə beynəlxalq proqramın testlərinin nəticələrinə görə birinci yeri tuturlar.

Ən uğurlu kommersiya nəşri

İlk min nüsxəsi pulsuz paylanmışdı

Dünyada kommersiya baxımından ən gəlirli nəşr "Ginnesin rekordlar kitabı" sayılır. Bu kitab ilk dəfə 1955-ci ildə İrlandiya-da "Guinness" piva zavodunun sifirisi ilə nəşr olunub.

1951-ci ildə bir gün zavodun sahibi ser Hyu tanışı ilə ova çıxır. Onda onların arasında qızılı cüllütün, yoxsa gətirdi tetra quşunun daha sürətlə ucması barədə mübahisə düşür. Həmin vaxt bu barədə sorğu kitabı olmadığından kimin haqlı olduğunu müəyyən edə bilmirlər. Bundan sonra ser Hyu qərara alır ki, bələ bir kitabı tərtib etdirsin. 1954-cü ildə məlumat kitabının ilk variantı hazırlanır.

Kitabın ilk buraxılışı 1000 nüsxə tirajla çap olunur və pulsuz paylanır. Növbəti il isə artıq pulla satılan kitab Britaniya-da çox satılan kitablar siyahısında ön sıraları tutur.

1956-cı ildə rekordlar kitabı ABŞ-da 70 min nüsxə ilə satışa çıxarılır.

1954-cü ildə kitabın birinci nəşri üçün piva zavodunun sahibi tərəfindən "Guinness World Records" şirkəti yaradılmışdır. Sonradan kitabın çap həqiqi bir neçə dəfə artırılıb. 1995-ci ildə kitabın konsepsiyası dəyişib. O vaxtdakı daha yeni mətnəndə ibarət olan kitab şəklili alboma çevrilib və nəşr özü də rekordla imza atıb. Hazırda "Ginnesin rekordlar kitabı" 100 ölkədə 25 dildə çap olunur. 60 il ərzində kitabın ümumi satış tirajı 130 milyon nüsxədən çox olub.

CAVİD

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskva pr. 1D, Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 530-34-38 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisensiya № AB 022279

İndeks: 0187

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində sahifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 4965

Sifariş: 3258

Buraxılışa məsul: Fərid Yunisli
Yazılarda faktlarla görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.